

DICKENS, CHARLES

Lofpris öfver julen : af Charles Dickens

Johansson

1867

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök*:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra*:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM

Roman.

Utt.

*Roma
Utl*

LOFPRIS ÖFVER JULEN.

AF

CHARLES DICKENS.

ÖFVERSÄTTNING.

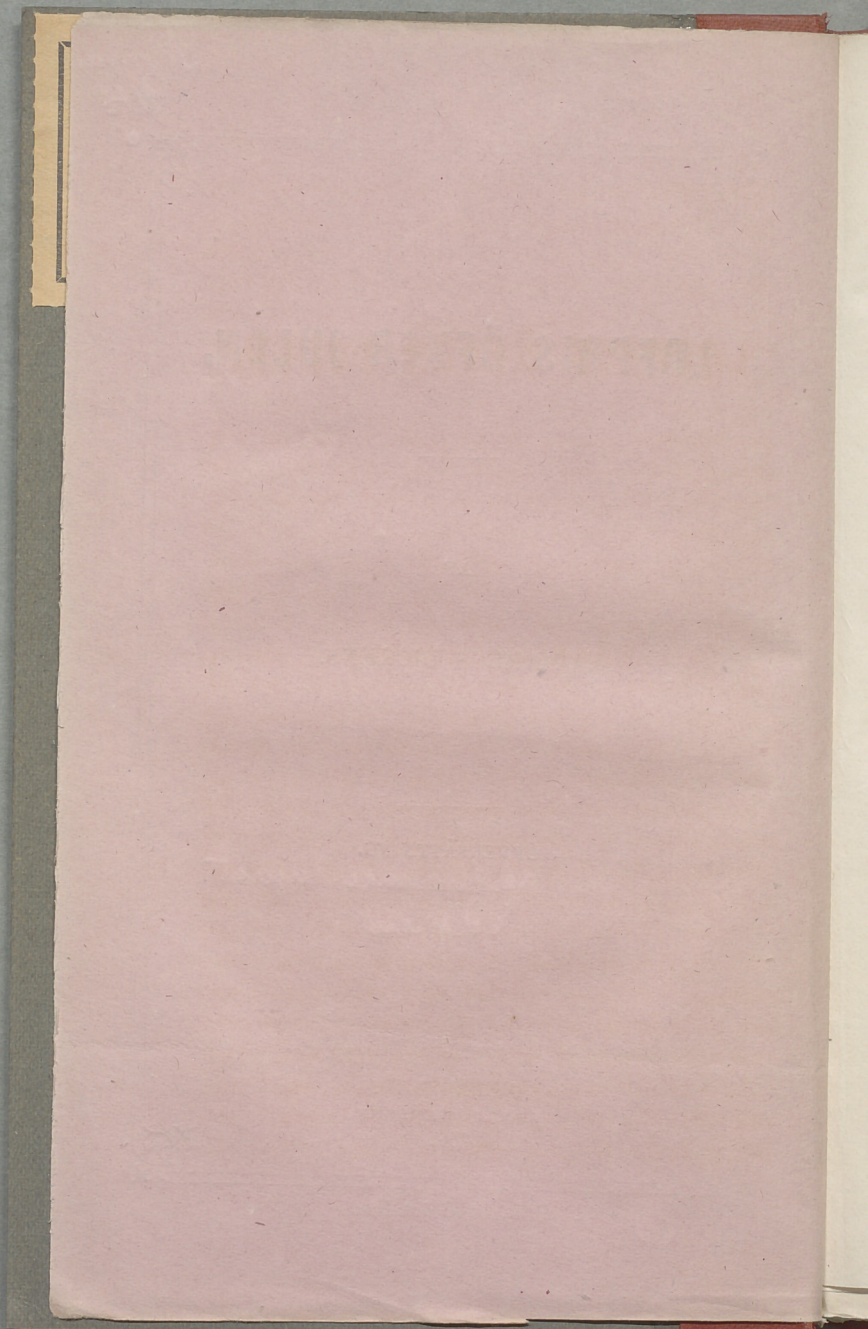
*af Hjälmar August
Edgren*

HERNÖSAND.

J. A. JOHANSSON.

1867.

Pris 75 öre R:mt.

LOFPRIS ÖFVER JULEN.

AF

CHARLES DICKENS.

ÖFVERSÄTTNING. af

Hjalmar August Edgren

HERNÖSAND,
J. A. JOHANSSON,
1867.

LOFPRIIS ÖFVER JULEN.

AF

CHARLES DICKENS.

ÖFVERSETTNING.

BERNÅSÅND.

L. A. JOHANSSON.

1861.

Marley's vålnad.

Marley var död, att börja med; derom finnes nu alls intet tvifvel. Hans begrafningsakt var undertecknad af prestmannen, kantorn, begrafningsdirektören och den närmaste sörjande. Scrooge påtecknade densamma, och hans namn var godt nog, för hvad han än behagade skrifva under. Gamle Marley var död som en dörrspik.

Märk! Jag ämnar visst icke påstå, att jag eger kännedom om något specielt lifflöst hos en dörrspik. Jag skulle för min del varit sinnad att betrakta en likkistspik som det liflösaste bland allt säljbart jernkram. Men, se våra förfäders visdom talar för den förra liknelsen, och då skola icke mina ohelgade händer störa den, eller — landet är förloradt. Ni må derföre tillåta mig att med eftertryck upprepa: Marley var död som en dörrspik.

Och Scrooge visste att han var död? Naturligtvis gjorde han så. Huru kunde det vara annorlunda? Scrooge och han voro kompanjoner för, jag vet icke huru många år. Scrooge var hans executor testamenti, hans enda gode man, hans enda assignant, hans enda testamentarie, hans enda vän och enda sörjande. Och äfven Scrooge var icke så djupt gripen af den rysliga händelsen, att

han icke på sjelfva begrafningsdagen var en ypperlig affärsman och högtidliggjorde densamma med ett godt köpslut.

Tanken på Marley's begrafning förer mig tillbaka till den punkt, jag utgick ifrån. Det finnes intet tvifvel om, att Marley var död. Detta måste vi nu hafva tydligen klart för oss, eljest kan intet underbart framgå ur den historia, som jag ämnar berätta. Om vi icke vore fullkomligt öfvertygade, att Hamlets fader dött före skådespelets begynnelse, så vore det visst icke något mera underbart deri, att han ute i östanvinden under natten tagit en promenad på sina egna vallar, än om hvilken medelålders man som helst litet obetänkt begåfve sig ut på ett blåsigt ställe, sedan det blifvit mörkt, — säg t. ex. på S:t Paul's kyrkogård — helt enkelt för att förvåna sin sons slöa sinne.

Scrooge lät aldrig måla öfver gamle Marley's namn. Der stod det, åratal efteråt, att läsa ofvanför magasinsdörren: Scrooge & Marley. Firman var känd under namn af Scrooge & Marley. Folket kände till affärer, som stundom gingo under namn af Scrooge och stundom under namn af Marley, men han svarade för båda namnen: det var detsamma för honom.

Åh, hvad han ändock var för en griphummer, denne Scrooge! En gnidande, vridande, kramande, skrapande, gripande, girig, gammal syndare. Hård och skarp som en flinta, från hvilken aldrig något stål kunnat få en gnista af ädelmod; hemlighetsfull, sluten och enslig som ett ostron. Kölden inom honom förstelnade hans anletsdrag, förkrympte

hans spetsiga näsa, skrynklade hans kind, gjorde hans gång stel, färgade hans ögon röda, hans tunna läppar blå och framstack arglistigt i hans skarpa röst. Rimfrost låg på hans hjessa, på hans ögonbryn och på hans seniga haka. Hvarhelst han tog vägen, så följde hans låga temperatur med honom; han isade sitt kontor under röt månaden, och gjorde det ej en enda grad blidare under sjelfva julen.

Yttre hetta eller köld hade föga inflytande på Scrooge. Ingen hetta kunde uppvärma och intet vinterväder kyla honom. Ingen vind, som blåste, var bittrare än han sjelf; ingen fallande snö var mera kall och ihärdig för sitt mål; intet strömmande regn mera slutet mot böner. Det eländiga vädret bestämde intet öfver honom. Det väldigaste regn, snö, haglande och snöglopp kunde blott i ett fall skryta med en fördel öfver honom: de inställa sig stundom till vår båtnad, men Scrooge gjorde det aldrig.

Aldrig uppehöll någon honom på gatan, för att med glada blickar fråga: »Min kära Scrooge, hur mår du? När får jag se dig hemma hos mig?» Inga tiggare bådo honom om en styfver; inga barn frågade honom, hvad klockan led; aldrig i sitt lif hade någon man eller qvinna frågat Scrooge om vägen till det eller det stället. Äfven de blindes hundar tycktes känna Scrooge; och då de sågo honom nalkas, drogo de sina herrar in i någon dörrgång eller på någon gård, samt viftade sedan på svansen, som om de ville säga: »Bättre, min blinde herre, intet öga alls, än ett elakt öga!»

Men hvad brydde sig Scrooge om detta? Det var just hvad han tyckte om. Att stryka sin väg utefter lifvets öfverhopade stigar, varnande all mänsklig sympathi att hålla sig på afstånd, detta var Scrooge's göra.

En gång — bland alla de andra goda dagarne på året, en julafton — satt den gamle Scrooge och arbetade på sitt kontor. Derute var ett kallt, ödsligt och bitande väder, dimmigt derjemte; och han kunde höra, huru personer gingo flåsande fram och tillbaka på gården, slående med armarne öfver bröstet och stampande med fötterna mot stenläggningen, för att hålla dem varma. Stadens ur hade nyligen slagit tre, och likväl var det redan mörkt: det hade icke varit klart på hela dagen, och ur fönstren på det närliggande kontoret glindrade ljusken, liknande rödaktiga strimmor i den tjocka, bruna atmosferen. Dimman trängde sig in genom hvarje spricka och nyckelhål, och den var så tät, att, fastän gården var en af de smalaste, så skymtade husen på motsatta sidan endast liksom skepnader. Då man såg den fuktiga skyn sänka sig ner, förmörkande allting, så kunde man hafva trott, att naturen sjelf bodde helt nära och var sysselsatt med en betydligare brygd.

Dörren till Scrooge's rum var öppen, på det han måtte kunna hålla ögat på sin skrifvare, hvilken i en liten ödslig cell, en sorts skrub, höll på med att kopiera bref. Scrooge hade en ganska liten brasa, men skrifvarens brasa var så märkvärdigt liten, att den såg ut som ett enda kol. Men se, han kunde icke förbättra den, ty Scrooge

hade kollådan i sitt eget rum och säkert var, att, om skrivvaren kom in med skyffeln, så förutsåg hans herre, att det skulle blifva nödyändigt för dem att skiljas åt; hvarföre också skrivvaren melankoliskt tog sin hvita bindhalsduk på och sökte uppvärma sig vid ljuset, hvilket försök dock, enär han icke var en man med stark inbillningskraft, misslyckades.

»En glad jul, morbror! Gud välsigne dig!» ljöd en munter röst. Det var Scrooge's systerson, hvilken så hastigt stod inför honom, att detta var det första, som tillkännagaf hans ankomst.

»Bah!» gentog Scrooge. »Humbug!»

Han var så varm af den häftiga promenaden i köld och dimma, denne Scrooge's systerson, att han var helt blossande; hans ansigte var friskt och vackert; hans ögon gnistrade, och hans andedrägt utsände oupphörligt ångor.

»Är julen humbug, morbror!» sade Scrooge's systerson. »Det menar du ändå icke, derom är jag säker.»

»Jo men», svarade Scrooge. »En glad jul! Hvad rätt har du att vara glad? Och hvad skäl har du att vara glad? Du är fattig nog.»

»Nåja, hvad gör det!» återtog systersonen muntert. »Hvad rätt har du att vara dyster? Och hvad skäl har du att vara trumpen? Du är rik nog.»

Scrooge, som icke hade något bättre svar tillreds i ögonblicket, sade igen: »bah!» och tillade åter: »humbug!»

»Blif icke ledsen, morbror», sade systersonen.

»Hur kan jag annat bli», återtog morbrodern; »då jag lefver i en sådan verld af dårar, som denna? En glad jul! Åt skogen med en glad jul! Hvad är då jultiden för dig annat än en tid, då du måste betala räkningar utan penningar; en tid, då du blir ett år äldre, utan att ändå vara en timma rikare; en tid för att avsluta dina böcker och finna hvarje artikel, som deri influtit under runda tolf månader, förfallen till betalning? »Om jag finge min vilja fram», tillade Scrooge förtrytsamt, »så skulle hvarje galning, som löper omkring med sitt: »en glad jul!» på läpparne, bli kokad med sin egen pudding och begrafven med en stake igenom hjertat. Minsann skulle han så!»

»Morbror!» sade systersonen, ogillande.

»Systerson!» gentog morbrodern bistert, »fira du julen på ditt vis, och låt mig fira den på mitt.»

»Fira!» upprepade Scrooge's systerson. »Men du firar den ju icke alls.»

»Nå, så låt mig slippa då», sade Scrooge. »Må den göra dig mycket godt! Och mycket godt har den alltid med sig!»

»Jag fruktar nog, att det finnes flera saker, från hvilka jag kunnat hemta mycket godt, men att jag ändock försummat det, — julen bland andra», återtog systersonen. »Men jag är viss på, att, när jultiden inställt sig, har jag alltid — oafsedt den vördnad, man är skyldig dess heliga ursprung, om eljest något, som tillhör julen, kan skiljas derifrån — betraktat den som en herrlig tid; en god, föregifvande, barmhertig, älsklig tid; den enda tid, som jag känner till under årets hela,

långa lopp, då män och kvinnor liksom genom en öfverenskommelse fritt öppna sina tillslutna hjertan, och tänka på människor så, som om dessa verkligen vore deras medvandrare mot grafven, och icke en annan sorts varelser, med andra mål. Och därför tror jag, morbror, att den har gjort mig godt och *skall* göra mig godt, fastän den aldrig fört ett korn guld eller silfver i min ficka; och jag säger: Gud välsigne den!»

Skrifvaren i skrubben applåderade ofrivilligt; men, då han ögonblickligen fattade det oerhörda i ett sådant tilltag, stötte han förtviflad på elden och utsläckte den sista lilla gnistan för evigt.

»Låt mig få höra ett ljud till ifrån er», ropade Scrooge, »och ni skall få fira er jul med att mista er plats. Du är verkligen en väldig talare», tillade han, vändande sig till systersonen. »Jag undrar på, att du ej går in i parlamentet.»

»Blif icke ond nu, morbror! Var god och kom till oss och ät middag i morgon.»

Scrooge sade, att han skulle — ja, i sanning gjorde han så. Han fullföljde uttrycket ända till slut och sade, att han först skulle vara uti stort behof deraf.

»Men hvarför?» utropade Scrooge's systerson. »Hvarför?»

»Hvarföre gifte du dig?» frågade Scrooge.

»Emedan jag blef kär.»

»Emedan du blef kär!» skämtade Scrooge, likasom om detta vore den enda sak i verlden, löjligare än en glad jul. »God afton!»

»Nå, morbror, du kom aldrig och helsade på mig före denna händelse. Hvilket skäl hade du för att ej komma nu?»

»God afton!» upprepade Scrooge.

»Jag önskar intet af dig; jag begär intet af dig; hvarföre kunna vi ej vara vänner?»

»God afton!» upprepade Scrooge.

»Jag är ledsen af hela mitt hjerta, att finna dig så oböjlig. Vi hafva aldrig haft någon uppsåtlig tvist med hvarandra. Men jag har gjort mitt bästa, såsom en hyllning åt julen, och jag skall behålla mitt jullynne i det yttersta. Alltså, en glad jul, morbror!»

»God afton!» upprepade Scrooge.

»Och ett godt nytt år!»

»God afton!» upprepade Scrooge.

Hans systerson lemnade icke desto mindre rummet, utan ett enda förtrytsamt ord. Han stannade vid den yttre dörren, för att gifva högtidens hysning åt skrifvaren, hvilken, frusen som han var, ändock var varmare än Scrooge: ty han besvarade den hjertligt.

»Jo, der är en annan kund», hviskade Scrooge, som afhörde allt, »min skrifvare, som med femton skilling i veckan, samt familj, talar om en munter jul. Jag vill draga mig tillbaka till Bedlam» *).

Skrifvaren, som släppte Scrooge's systerson ut, släppte äfven tvenne andra personer in. Det var två resliga män, älskvärda till sitt yttre; de stodo med blottade hufvuden inne i Scrooge's rum. De

*) Därhuset i London.

Öfvers. anm.

höllo böcker och papper i sina händer, samt bugade sig för honom.

»Scrooge & Marley antager jag?» sade en af herrarne, med hänvisning till den sista. »Har jag den äran att tala med M:r Scrooge eller M:r Marley?»

»M:r Marley har varit död i sju år», svarade Scrooge. »Han dog just i natt, sju år sedan.»

»Utan tvifvel är väl hans frikostighet representerad utaf hans öfverlevfande kompanjon», sade den fremmande herrn, framlemnande sina kreditiver.

Den var det visserligen också, ty de hade varit tvenne beslägtade andar. Vid det olycksbådande ordet »frikostighet» hänlog Scrooge, skakade på hufvudet, samt återlemnade kreditiverna.

»Vid denna stora högtid», sade den fremmande, »är det mer än vanligt önskvärdt, M:r Scrooge, att vi måste lemna något understöd för de fattiga och nödlidande, som utstå mycken nöd, denna del af året. Många tusende sakna det nödvändigaste; hundra tusen, min herre, ega ej de vanligaste beqvämlighetsartiklar.»

»Finnas då inga fängelser?» frågade Scrooge.

»Ett stort antal fängelser», sade den fremmande, i det han lade ner pennan igen.

»Och Unionsarbetshusen?» frågade Scrooge. »Äro de fortfarande i full verksamhet?»

»De äro», återtog främlingen; »och likväl önskar jag, att jag kunde säga, de ej vore.»

»Spinnhuset och fattighuset, äro de också i full sysselsättning?» fortfor Scrooge.

»Båda ganska verksamma, min herre.»

»Åh, jag fruktade af hvad ni först sade, att något inträffat, som afbrutit deras vanliga gång», sade Scrooge. »Jag är mycket glad att höra det.»

»Under det intryck, att dessa knappast förse mängden med någon kristlig glädje till själ eller kropp, hafva några få åtagit sig att samla en liten summa, för att dermed köpa de fattiga kött och dricka, samt något att hålla sig varma med. Vi hafva väljt denna tid, emedan det just är den tid, då bristen kännes hårdast, och då öfverflödet jublar. Huru mycket får jag teckna för er?»

»Alls intet» svarade Scrooge.

»Ah, ni önskar vara okänd?»

»Jag önskar att få vara i fred», sade Scrooge. »Efter ni nu frågar, hvad jag önskar, mina herrar, så är detta mitt svar. Jag gör mig ingen glad jul själf, och jag har icke råd att göra sysslolösa personer glada. Jag bidrager till underhållet af de nämnda inrättningarna och det kostar minsann nog; de som hotas af nöd, må begifva sig dit.»

»Många kunna icke komma dit och många vilja heldre dö.»

»Om de heldre vilja dö», genmälde Scrooge, »må de gerna göra det, och förminska den stora befolkningen. Dessutom — beder om ursäkt — känner jag icke detta.»

»Men ni kan lära att känna det», anmärkte den fremmande.

»Den saken rör mig icke», återtog Scrooge. »Det är Gudi nog, då man förstår sitt eget arbete, utan att blanda sig i andras. Jag har ständigt sysselsättning. God afton, mina herrar!»

Då dessa välsinnade personer tydligen sågo, att det var gagnlöst att längre envisas, gingo de sin väg. Scrooge återtog sitt arbete, med en stegrad tanke om sig sjelf och i ett mycket lättare lynne än han plägade vara.

Emellertid tilltogo dimman och mörkret. Personer sprungo omkring med flammande bloss och erbjödo de åkande sina tjänster att gå framför och leda hästarne. Det åldriga kyrktornet, hvars gamla dystra ringklocka alltid hemlighetsfullt tittade ner på Scrooge från ett göthiskt fönster i muren, blef osynlig och slog bland molnen sina timmar och qvarter, åtföljda af vibrerande dallingar, som om dess frusna hufvud deruppe våldsam skakat tänder. Kölden blef outhärdlig.

Äntligen var det tid att stänga kontoret. Med motvilja klef Scrooge ned ifrån sin stol och medgaf tyst förhållandet åt den väntande skrivaren i skrubben, hvilken genast släckte ljuset och satte på hatten.

»Ni vill ha hela morgondagen fri, förmodar jag?» sade Scrooge.

»Om detta faller er lägligt.»

»Det är icke lägligt, och det är icke rätt», sade Scrooge.

»Om jag nu skulle draga utaf en half krona härför, så kan jag gifva mig nacken på, att ni anser er obilligt behandlad.»

Skrivaren smålog svagt.

»Men mig anser ni ändå icke obilligt behandlad, då jag betalar en dagslön för intet arbete.»

Skrivaren anmärkte, att det ju blott var en gång om året.

»En klen ursäkt, för att nappa ur fickan hvar-
 enda tjugufemte December!» sade Scrooge, i det
 han hopknäppte öfverrocken ända upp under ha-
 kan. »Men jag förmodar, ni skall väl ändå ha le-
 digt hela dagen. Inne er här så mycket tidigare
 nästa morgon!»

Skrifvaren lofvade, att han skulle komma; och
 Scrooge gick ut med ett brummande. Kontoret
 stängdes i ett ögonblick, och skrifvaren, med båda
 ändarne af sin halsduk dinglande nedom västen
 (ty någon öfverrock kunde han ej skryta af), satte
 af tjugu gånger utför en kana på Cornhill, emellan
 en rad af pojkar, allt julaftonen till heder, samt
 sprang derefter, så fort han förmådde, hem till
 Camden Town, för att leka blindbock.

Scrooge åt sin melankoliska middag på sitt
 vanliga spisqvarter, och sedan han läst tidningarne
 och fördrifvit återstoden af aftonen med gransk-
 ningen af sina bankaffärer, gick han hem för att
 lägga sig. De rum han bebodde, hade en gång
 tillhört hans afidne kompanjon. Det var en öds-
 lig våning, i en mörk och förfallen byggnad, inne
 på en gård, hvarest den i sjelfva verket var så
 obetydlig, att man knappast kunde afhålla sig
 från den föreställningen, att den en gång under
 sin barndom lekt kurra gömma med de andra hu-
 sen och förirrat sig dit, samt sedan aldrig hittat
 ut igen. Nu var den gammal och dyster, ty ingen
 mer än Scrooge bodde der; de öfriga rummen voro
 uthyrda till kontor. Gården var så mörk, att till
 och med Scrooge, som dock kände till hvarenda
 sten, fick lof att känna sig för med händerna.

Dimman och frosten hängde öfver husets gamla, mörka ingång så, att det såg ut, som om vädrets genius i sorgligt begrundande setat på sjelfva tröskeln.

Nu är då verkliga händelsen den, att portklappen på förstugudörren icke på något vis var egendomlig, om icke deri, att den var ovanligt stor. Det är likaså sannt, att Scrooge hade sett den qväll och morgon under hela sitt vistande på detta ställe; också att Scrooge hade lika litet, hvad man kallar fantasier, för sig, som någon menniska i staden London, äfven inberäknadt — hvilket är ett djerft ord — magistraten, åldermän och borgerskapet. Komme man dessutom ihåg, att Scrooge icke bestått en enda tanke på Marley, sedan han förut på aftonen nämnt om sin sju års döde kompanjon: och må sedan hvem som helst, som kan det, förklara mig, huru det bar till, att Scrooge, då han satt nyckeln i hålet, såg att portklappen, utan att hafva undergått någon omedelbar omgestaltningsprocess, icke var en portklapp, utan Marley's anlete.

Marley's anlete. Det var icke likt de andra föremålen på gården insvept i ogenomträngligt mörker, utan var omgifvet af ett hemskt sken, liksom en skämd hummer i en mörk källare. Det var icke bistert eller vildt, utan blickade på Scrooge så, som Marley brukade blicka: med spöklika glasögon, uppskjutna på den spöklika pannan. Håret var satt i ett egendomligt fladdrande, liksom det varit upprördt af heta ångor; och fastän ögonen stirrade vidöppna, voro de dock alldeles orörliga. Detta, tillika med dess svartblåa färg, gjorde det

förfärande; men dess hemskhet tycktes snarare vara der, oberoende af och i trots af sjelfva anletet, än som någon del af dess eget uttryck.

Som Scrooge oafbrutet blickade på detta fenomen, blef det åter en portklapp.

Att säga, det han icke blef förbryllad, eller att hans inre icke var medvetet af en förfärlig känsla, för hvilken det allt ifrån barndomen varit fremmande, sådant vore osanning. Dock lade han sin hand på nyckeln, som han släppt, vred den dristigt omkring, gick in och tände sitt ljus.

Men jag skall säga, att han gjorde ett ögonblicks uppehåll af obeslutsamhet, innan han stängde dörren; att han ganska varsamt blickade bakom densamma först, liksom om han halft väntade att blifva skrämmd af Marley's hårpiska, stickande ut i gången. Men bakom dörren fanns intet, utom skrufvarne och muttrarne, som fasthöllo portklappen, så han sade: »uff! uff!» och smällde igen den.

Slamret återljöd, likt åskan igenom huset. Hvertenda rum deruppe och hvartenda fat dernere i vinhandlarens källare tycktes hafva sitt eget ljudeliga eko. Han riglade dörren, gick igenom gången och upp för trappan, men långsamt och putsande ljuset under det han gick.

De må föra ett grundlöst prat, om att köra en sexspännare upp för en gammal god trapprad, eller igenom ett nytt ömkligt parlamentsbeslut; men jag ämnar påstå, att en likvagn kunde hafva kommit upp för denna trappgång, på bredden till och med, med tistelstängen emot väggen samt dörren emot balustraden, och gjort det lätt ändå. Vidden var

tillräcklig härför och ändock rum öfver; hvilket kanske kan förklara, att Scrooge trodde sig se en rörlig likvagn, som färdades framför honom i dunklet. Ett halft dussin gaslyktor ifrån gatan kunde ej hafva upplyst denna ingång, så du kan inse, att det var temligen mörkt med Scrooge's dank.

Upp gick Scrooge, utan att bry sig det ringaste härom; mörkret är billigt och Scrooge tyckte om det. Men innan han slöt sin tunga dörr, gick han igenom sina rum, för att se, att allt stod riktigt till. Han egde just nog minne qvar af ansigtet, för att önska att göra detta.

Hvardagsrum, sofrum och skräprum; alla voro som de skulle vara. Ingen under bordet, ingen under soffan, en liten eld i spiseln, sked och fat rena samt den lilla pannan med hafremjölsgrot (Scrooge hade snufva) på hällen. Ingen under sängen, ingen i garderoben, ingen i hans nattrock, som på ett misstänkt sätt hängde mot väggen. Skräprummet som vanligt: en gammal eldskärm, gamla skor, två fiskkorgar, tvättställ på tre ben och en eldgaffel.

Helt belåten tillslöt han dörren, hvilket han ock riglade, hvilket sednare ej var hans vana. Sålunda tryggad mot öfverraskning, tog han af sin halsduk, klädde sig i nattrock, tofflor och nattmössa, samt slog sig ned framför elden, för att äta sin gröt.

Det var i sanning en mycket dålig eld, ett intet i denna kalla natt. Han var tvungen att krypa nära inpå och hänga sig öfver den, innan han kunde tilltvinga sig den minsta värme ifrån

dessas få slocknande kol. Eldstaden var utaf gamla slaget, uppförd för längesedan af någon holländsk köpman och rundtomkring utsirad med granna, holländska tegelpannor, på hvilka den heliga Skrift var illustrerad. Der funnos Kainer och Abeler, Pharaos döttrar, drottningar af Sheba, englabudbärare, som nedforo igenom luften på skyar, liknande fjäderbolstrar, Abrahamer, Belshazzarer, apostlar, begifvande sig till sjös i sina farkoster — hundra sorters figurer att sysselsätta hans tankar; och ändock kom den der nu i sju år döde Marley's anlete, liksom den gamle profetens staf och uppslukade alltsammans. Om hvarenda tegelpanna från början varit slät och haft förmåga att på sin yta bilda någon tafva från de osammanhängande delarne af Scrooge's tankar, så skulle en kopia af Marley's hufvud uppstått på hvar och en af dem.

»Humbug!» utropade Scrooge och började promenera på golfvet.

Efter flera slag satte han sig ned igen. Just som han lutade hufvudet bakåt mot stolen, råkade hans blick fästa sig vid en ringklocka, en obegagnad ringklocka, hvilken hängde i rummet och för något nu förgätet ändamål stod i sammanhang med en kammare i husets öfversta våning. Det var med stor förvåning och med en besynnerlig obeskriplig förfäran, som han såg huru denna ringklocka började komma i rörelse. Den svängde att börja med så sakta, att den med nöd gaf ett ljud; men snart ringde den häftigt och så gjorde hvarenda ringklocka i hela huset.

Detta varade väl en half eller hel minut, men det föreföll som en hel timma. Klockorna slutade, liksom de begynt, tillsammans; detta åtföljdes af ett rasslande buller, djupt nedifrån, liksom om någon dragit en tung ketting öfver faten, ner i vinhandlarens källare. Scrooge påminde sig nu hafva hört beskrivas, huru spöken i oroadе hus släpa på kedjor.

Källardörren flög upp med ett dånande ljud, och sedan hörde han bullret på golfven dernere allt tydligare; derpå hur det kom upp för trap-porna, rakt emot hans dörr.

»Det är ändock humbug!» sade Scrooge. »Jag vill icke tro det.»

Han skiftade färg likväl, när det utan uppehåll kom rakt igenom den bastanta dörren, in i rummet, för hans egna ögon. Som det kom in, uppflammade för ett ögonblick den förkolnade elden, som om den ropat: »Jag känner honom! Marley's vålnad!» och slocknade igen.

Detsamma anletet, alldeles detsamma. Marley med sin hårpiska, vanliga väst, pantalonger och stöflar; tofsarne på de sednare uppresta liksom hans hårpiska, hans rockskört och hans egna hufvudhår. Kedjan, som han drog på, var virad omkring midjan. Den var lång och slingrad omkring honom likt en svans samt var sammansatt (ty Scrooge betraktade den noga) utaf kassaskrin, nycklar, häng-lås, kassaböcker, reverser och digra penningpun-gar, arbetade af stål. Hans kropp var genom-skinlig, så att Scrooge, då han betraktade honom,

kunde igenom hans väst se de tvenne knapparne i ryggen på hans rock.

Scrooge hade ofta hört sägas, att Marley ej hade något hjerta, men han hade aldrig trott det förr än nu.

Nej och icke en gång nu trodde han det. Fastän han skådade tvärt igenom skepnaden och såg den stå framför sig; fastän han kände det isande intrycket af dess dödsfulla ögon; och fastän han kunde urskilja sjelfva väfnaden af den hopvikna duken, som var bunden kring hufvudet under hakan, hvilken han ej förut upptäckt, var han ändå tviflande och stred emot sina sinnen.

»Hvad betyder detta?» sade Scrooge, kall och bitande som vanligt. »Hvad vill ni mig?»

»Mycket!»

Marley's röst, intet tvifvel derom.

»Hvem är ni?»

»Fråga mig hvem jag *var!*»

»Hvem *var* ni då?» frågade Scrooge, höjande sin röst. »Ni är punktlig — för att vara en skugga.» Han höll på att säga: »*som* en skugga», men tillgrip det förra, såsom mera lämpligt.

»I lifstiden var jag din kompanjon, Scrooge.»

»Kan ni — kan ni sitta ner?» frågade Scrooge, i det han tvifvelaktigt såg på honom.

Scrooge gjorde denna fråga, emedan han ej var säker, huruvida en så genomskinlig vålnad kunde vara i stånd att taga en stol; och anade att, såvida detta var omöjligt, sådant innebure nödvändigheten af en brydsam förklaring. Men vålnaden

slog sig ned på andra sidan eldstaden, som om han varit helt van dervid.

»Ni tror icke på mig», anmärkte skepnaden.

»Nej», svarade Scrooge.

»Hvad vittnesbörd ville du hafva om min verklighet, utom dina egna sinnens?»

»Jag vet icke», svarade Scrooge.

»Hvarföre tviflar du på dina sinnen?»

»Emedan», sade Scrooge, »litet nog har inflytande på dem. Magen ett grand i oordning och straxt blifva de lurade. Ni kan hitta på att vara en hårdsmält köttbit, ett senapskorn, ett stycke halfkokt potatis, en bit skämd fisk. Hvad ni nu också är, så smakar ni mera graflax än graf.»

Scrooge var visst icke van att skämta, ej heller kände sig hans hjerta på något vis muntert för tillfället. Sanningen är, att han sökte vara qvick, för att dymedelst förskingra sin egen uppmärksamhet och bekämpa sin förfäran; ty vålnadens röst trängde till sjelfva mergen i hans ben.

Att sitta der ett ögonblick tyst och fixera de der stirrande, glasartade ögonen, det kände Scrooge skulle bära på tok. Det låg dessutom någonting förskräckligt deri, att spöket var omgifvet af egendomliga, infernaliska dunster. Scrooge kunde väl ej sjelf känna dessa, men att så var förhållandet är tydligt, ty, oaktadt skepnaden satt fullkomligt stilla, så upprördes likväl håret, rockskörten och tofsarne liksom af de heta ångorna från en ugn.

»Ni ser den här tandpetar'n?» sade Scrooge, som af sagde skäl helt hastigt återtog offensiven,

och som önskade, om också blott för ett ögonblick, att bortleda den stela blicken från sig själf.

»Jag ser den», svarade skepnaden.

»Ni vänder icke ögonen deråt», sade Scrooge.

»Men jag ser den icke desto mindre», anmärkte skepnaden.

»Nåväl», återtog Scrooge, »jag behöfver blott att svälja den här, för att under mina återstående dagar blifva förföljd af en legion spöken, alla af min egen fabrik. Humbug, säger jag er — humbug!»

Men nu upphof Anden ett fruktansvärdt skri och skakade sin kedja med ett så ödsligt och ry-sande dån, att Scrooge grep ett fast tag i stolen, på det han ej måtte svimna. Och dock, huru mycket ännu större vardt ej hans förfaran, när, vid det vålnaden tog af hufvudklädet, som om det vore för varmt att nyttja inom hus, dess undre käft föll ned på dess bröst!

Scrooge sjönk ned på sina knän och betäckte sitt anlete med sina händer.

»Nåd!» ropade han. »Förfärliga syn, hvarföre besöker du mig?»

»Man med det verldsliga sinnet», svarade vålnaden, »tror du på mig eller icke?»

»Jag tror», sade Scrooge. »Jag måste. Men hvarföre besöka andar jorden, och hvarföre komma de till mig?»

»Det är hvarje människa förelagdt», sade vålnaden, »att dess ande måste gå ut ibland dess medmänniskor och färdas vidt omkring; och om denna ande ej går ut under lifvet, så är den dömd att göra det efter döden. Den blir dömd att van-

dra igenom världen och — o, ve mig! — vara vittne till hvad den ej mera kan dela, men kunde en gång på jorden hafva delat och lyckliggjort!»

Åter upphof skepnaden ett rop, skakade sin kedja och vred sina töckniga händer.

»Du är fjjettrad», sade Scrooge darrande. »Säg mig hvarföre?»

»Jag bär de fjjettrar, jag smidde under mitt lif», svarade skepnaden. »Jag har gjort dem länk för länk, aln efter aln; jag fastnitades deri af egen fri vilja och med egen fri vilja bar jag dem. Är dess mönster fremmande för *dig*?»

Scrooge darrade mer och mer.

»Eller skulle du vilja känna vigten och längden af den fasta kedja, du drager på sjelf? Den var fullt så tung och så lång som denna för sju julaftnar sedan. Du har arbetat derpå sedan dess. Det är en drägtig boja.»

Scrooge blickade omkring sig på golfvet, under förväntan att få se sig omgifven af en femtio eller sextio famnars ketting; men han kunde intet upptäcka.

»Jacob», sade han bönfallande. »Gamle Jacob Marley, berätta mig mera. Trösta mig, Jacob!»

»Jag eger ingen tröst att gifva», svarade Anden. »Den kommer ifrån andra regioner, Ebenezer Scrooge och meddelas af andra tjenare åt en annan sorts menniskor. Ej heller kan jag säga dig, hvad jag ville. Ganska liten tid är mig öfrig här. Jag kan icke hvila, jag kan icke stanna, jag kan icke dröja någonstädes. Min ande gick aldrig ifrån vårt handelskontor, — o, märk! — under lifstiden

sväfvade aldrig min ande utom de trånga gränserna af vår vaxelkammare; och tröttande färder ligga nu framför mig!»

Scrooge var ganska plågad af att höra vålnaden sålunda orda och begynte att skakas utomordentligt.

»Lyssna till mig!» sade Anden. »Min tid är nära ute.»

»Ja, jag skall», sade Scrooge. »Men pröfva mig ej hårdt; säg ej för mycket, Jacob! Jag ber dig.»

»Hvadan det kommer, att jag nu står framför dig i en skepelse, som du kan se, det förmår jag ej säga. Jag har mången dag setat osynlig vid din sida.»

Detta var ej en behaglig upplysning. Scrooge ryste och torkade kallsvetten från sin panna.

»Detta är ingen ringa del af mitt straff», fortfor Anden. »I qväll har jag kommit hit, för att varna dig, att ännu finnes för dig en möjlighet att undgå mitt öde. En möjlighet och en förhoppning, som bero af mig, Ebenezer.»

»Du var alltid en god vän för mig», sade Scrooge. »O, tack, Marley!»

»Du kommer att besökas af tre Andar», återtog vålnaden.

Scrooge's min sjönk nästan lika så djupt som skepnadens.

»Är detta den möjlighet och den förhoppning, du talade om, Jacob?» frågade han med stapplande röst.

»Det är det.»

»Jag — jag tror jag helst ville slippa», sade Scrooge.

»Utan deras besök», sade vålnaden, »kan du icke hoppas att undvika den stig, jag trampar. Afbida den första i morgon bittida, då klöckan slår ett.»

»Kunde jag icke få taga emot dem alla på en gång och bli dem qvitt, Jacob?» föreslog Scrooge.

»Afbida den andra nästa natt vid samma timma, den tredje derpå följande natt, då tolfslagets sista ljud har upphört att dallra. Gif akt! för att aldrig se mig mera och för din egen skull, se till att du kommer ihåg, hvad som passerat oss emellan!»

Då spökelset sagt dessa ord, tog det sin duk ifrån bordet och knöt den liksom förut kring hufvudet. Scrooge förstod att så skedde, genom det skallrande ljudet af tänderna, när käftarne af klädet bundos tillsammans. Han vågade igen att lyfta sina ögon och fann sin öfvernaturliga gäst i upprätt ställning stå midt emot sig, med kedjan upplyftad och lindad omkring armen.

Vålnaden gick baklänges ifrån honom; och för hvarje steg som den tog, vidgade sig fönstret litet, så att det var vidöppet, då vålnaden nådde detsamma. Den vinkade åt Scrooge att nalkas, hvilket han gjorde. Då de voro tvenne steg ifrån hvarandra, lyftade Marley's skepnad sin hand och varnade honom att ej komma närmare. Scrooge stannade, icke så mycket af lydnad som af öfverraskning och förfäran; ty då handen lyftades, så varnade han ett förvirradt skrän ute i luften; osammanhängande ljud utaf jemmer och ångest;

outtryckligt sorgsna och sjelffördömande klagoläten. Sedan Anden lyssnat ett ögonblick, instämde den i de dystra veropen och sväfvade ut i den ödsliga, mörka natten.

Scrooge följde i förtviflad nyfikenhet till fönstret. Han blickade ut.

Luften var full utaf Andar, som i rastlös skyndsamhet sväfvade hit och dit, städse under klagoljud. Allesamman buro de fjettrar likasom Marley's skepnad; några (måhända brottsliga styrelser) voro sammankedjade; inga voro fria. Många hade Scrooge under deras lifstid personligen känt. Han hade varit förtrogen med en gammal ande i hvit väst och med en ofantlig jernlänk fastnitad omkring vristen, som nu beklagansvärdt jemrade sig öfver, att den ej var i stånd att bispringa en eländig qvinna med sitt barn, hvilka den såg nedanför på en trappa. Allas deras olycksalighet bestod tydligen deri, att de sökte välgörande ingripa i menskliga affärer, men förlorat makten der-till för evigt.

Antingen nu dessa varelsor förgingo till dimma, eller dimman omtöcknade dem, kunde Scrooge ej förklara. Men de och deras anderöster förgingo tillsammans; och natten blef som den varit, då han promenerade hem.

Scrooge tillslöt fönstret och undersökte dörren, genom hvilken vålnaden hade inkommit. Den var läst och riglad, som han sjelf med egna händer gjort det och kolfvarne voro orörda. Han försökte att säga »humbug!» men första stafvelsen fastnade i halsen. Och vare sig till följe af den

häftiga sinnesskakningen, eller af dagens mödor, eller af sin blick in i den osynliga verlden, eller af Andens dystra tal, eller af den sena timman, han hade mycket behof af hvila; gick derföre direkte till sängs, utan att kläda af sig och somnade ögonblickligen.

Den första af de tre Andarne.

Då Scrooge vaknade var det så mörkt, att han med nöd kunde urskilja det genomskinliga fönstret ifrån de nakna väggarne i sitt rum. Han höll just på att försöka genomtränga mörkret med sina mullvadsögon, då klockan från en närgränsande kyrka slog de fyra kvarten. Så han lyssnade, för att få veta hvad timma.

Till hans stora förvåning fortfor det väldiga slaguret från sex till sju, från sju till åtta och så reguliärt ända fram till tolf. Då stannade det. Tolf! Hon var öfver två, då han lade sig. Åh, klockan slog nog orätt! Det måste hafva kommit någon istapp in uti urverket. Tolf!

Han rörde vid fjedern af sitt repeterur, för att korrigera detta, det befängdaste af alla tornur. Dess lilla snabba puls slog tolf och stannade.

»Nå, men det är icke möjligt», sade Scrooge, »att jag kunnat sofva en hel dag och ett godt stycke af nästa natt. Det är icke heller möjligt, att det är något fel med solen och att detta är tolf på dagen!»

Som saken var oroande nog, så klef han ner ur sängen och letade sig väg till fönstret. Han var tvungen att torka bort frosten med sin nattrock, innan han kunde se något; och han kunde se ganska litet äfven då. Allt hvad han kunde få klart för sig, var att det ännu var ganska töcknigt och ytterst kallt, samt att intet väsen gjordes af personer, som skyndade bullrande fram och åter, hvilket onekligen skulle vara fallet, i händelse natten slagit ljusan dag ur brädet och tagit världen i besittning. Detta var då en stor lättnad, ty vore det inga dagar att räkna efter, så skulle »tre dagar efter uppvisningen af denna vexel, ställd på Ebenezer Scrooge, eller ordres» o. s. v., helt simpelt blifvit blott en amerikansk säkerhet.

Scrooge gick till sängs igen och tänkte och tänkte och tänkte åter igen samt kunde ingenting förklara af alltihop. Ju mera han tänkte, ju mera förbryllad blef han; och ju mera han försökte att icke tänka, ju mera tänkte han. Marley's vålnad plågade honom ofantligt. Hvarenda gång som han, efter moget pröfvande, inom sig beslöt att allt varit en dröm, sprang åter hans sinne, likt en spänstig fjeder, som blifvit lössläppt, tillbaka till dess första ställning och lemnade ånyo samma problem att till alla delar blifva löst igen: »Var det en dröm eller ej?»

På detta vis låg Scrooge, tills tornuret slagit ytterligare tre qvart, då han plötsligen påminde sig, att vålnaden hade förebådat honom ett besök, då klockan slog ett. Han beslöt att ligga vaken, till den tiden var förliden; och, om man tager i

betraktande, att han icke mera kunde falla i sömn, än han kunde falla i himmelriket, så kanske detta för tillfället var det bästa beslut han kunde taga.

Qvarten var så lång, att han mera än en gång var öfvertygad, det han omedvetet måste fallit i en slummer och gått miste om slaget. Ändtligen trängde det till hans lyssnande öra.

»Ding, dang!»

»En qvart öfver», sade Scrooge, räknande.

»Ding, dang!»

»Half!» sade Scrooge.

»Ding, dang!»

»Tre qvart», sade Scrooge.

»Ding, dang!»

»Sjelfva timman», sade Scrooge, triumferande.

»Och intet annat!»

Han talade, innan timslaget ljudat; det följde nu med ett djupt, ensligt, ihåligt, melankoliskt *ett*. Ögonblickligen flammade ett sken i hans rum och sänggardinerna drogos undan.

Hans sänggardiner drogos åt sidan, säger jag dig, af en hand. Icke gardinen vid hans fötter, icke gardinen vid hans rygg, utan desamma, mot hvilka hans ansigte var vändt. Sänggardinerna drogos åt sidan och Scrooge, sprittande upp i en halfsittande ställning, fann sig ansigte mot ansigte med den öfverjordiska gästen, som drog dem så nära sig, som jag nu är dig och jag står i andlig måtto vid din sida.

Det var en besynnerlig figur — likt ett barn; och ändock icke så likt ett barn som en åldrig man, sedd igenom något öfvernaturligt, omvändt

fjerrglas, hvilket gaf honom utseende af att vara långt aflägsen från ögat och förminskad till ett barns gestalt.

Håret, som föll ned öfver skuldrorna, var hvitt som af ålder; och dock fanns ej en fåra i detta ansigte och de skäraste blommor växte på kinderna. Armarne voro mycket långa och muskulösa, äfvenså voro händerna, som om dessa kunde fatta tag med ovanlig styrka. Dess fötter och ben, af de ypperligaste former, voro blottade likasom armarne. Den bar en tunika af glimmande hvitt och omkring lifvet slöt sig ett strålände bälte, hvars glans var herrlig. I handen höll den en frisk, grönskande tallqvist; och, som en besynnerlig kontrast till denna vintrens sinnebild, var dess klädning kantad med sommarblommor. Men det besynnerligaste af allt var, att uppå hufvudet brann ett klart och strålände ljussken, som gjorde allt det andra synligt och hvilket utan tvifvel var orsaken, hvarföre den under likgiltigare ögonblick, såsom släckningsmedel begagnade en mössa, hvilken den nu höll under armen.

Men då Scrooge med vexande lugn började betrakta allt, så voro icke en gång dessa dess besynnerligaste egenskaper. Ty, liksom bältet glittrade och gnistrade än i en punkt än i en annan, så att hvad som var ljust ett ögonblick, var mörkt ett annat, så vexlade äfven skepnaden sjelf i utseende: än var den ett föremål med en arm, än med ett ben, än med tjugu ben, än ett par ben utan något hufvud, än ett hufvud utan någon kropp; hvilka vexlande former omöjligen kunde tydligen

urskiljas i det täta dunklet, hvori de förgingo. Och då förvåningen öfver allt detta var som störst, så blef den åter sig sjelf tydlig och klar som någonsin.

»Är ni den Ande, om hvars ankomst jag blifvit förutsagd?» frågade Scrooge.

»Jag är.»

Rösten var mjuk och vänlig. Egendomligt låg, som om den kommit långt ifrån, i stället att vara så nära.

»Hvem och hvad är ni?» frågade Scrooge.

»Jag är den förgångne julens Ande.»

»Längesedan förgången?» frågade Scrooge, som betraktade dess dverglike vext.

»Nej, din egen förgångne juls.»

Kanske att Scrooge ej kunnat säga någon hvarföre, om någon kunnat fråga honom; men han hade ett besynnerligt begär att få se Anden med hufvudet betäckt, så att han bad den sätta på mössan.

»Hvad!» utropade skepnaden. »Skulle du så snart med verldsliga händer vilja utsläcka det ljus, jag förlänar? Är det icke nog, att du är en af dem, hvars passioner förfärdigat denna mössa och tvinga mig att igenom långa följder af år bära den djupt nedtryckt på pannan!»

Scrooge frånsade sig vördnadsfullt hvarje afsigt att förolämpa, eller något medvetande om att någonsin i sitt lif hafva uppsåtligt dragit mössan på Anden. Derpå tog han mod till sig och frågade hvad dess ärende egentligen vore.

»Din välfärd!» sade skepnaden.

Scrooge förklarade sig mycket förbunden; men han kunde icke hjälpa, att han för sig sjelf tänkte, det en natt af ostörd hvila skulle mycket mera bidraga dertill. Anden måste hafva hört honom tänka, ty den sade genast:

»Din förbättring då. Tag dig till vara!»

Den sträckte fram sin starka hand, medan den talade och fattade honom mildt vid armen.

»Stig upp och följ mig!»

Det skulle varit förgäfvets för Scrooge att anföra, det vädret och timman icke voro synnerligen lämpliga för någon promenad, att sängen var varm och thermometeren ett långt stycke nedanför fryspunkten; att han var helt enkelt klädd, blott i tofflor, nattrock och nattmössa; att han för tillfället hade snufva. Fattandet, fast det var mildt som af qvinnohand, kunde ej emotstås. Han steg upp; men, då han fann, att Anden styrde emot fönstret, grep han bönfällande fast i dess klädnad.

»Jag är en dödlig», föreställde Scrooge »och utsatt för att falla.»

»Fördrag endast, att min hand får röra dig *der*», sade Anden och lade sin hand uppå hans hjerta »och du skall blifva uppehållen i *mera* än detta!»

Då dessa ord voro sagda, passerade de ut igenom väggen och stodo på en öppen landsväg, med stora fält å ömse sidor. Staden var fullkomligt försvunnen. Ej ett tecken af den var att se. Mörkret och dimman hade öck försvunnit med den, ty det var nu en klar och kall vinterdag med snö uppå marken.

»Gode himmel!» utropade Scrooge och knäppte ihop sina händer, då han såg sig omkring. »Här på detta ställe uppfostrades jag, här förgick min barndom!»

Anden blickade mildt på honom. Dess ömma vidrörande, fastän det varit lätt och ögonblickligt, tycktes ännu för den gamle mannens sinne fortfarande. Han kände tusende dofter fylla luften, hvar och en af dem förenad med tusende tankar och förhoppningar, tusende omsorger och behag, länge — längesedan förgättna.

»Dina läppar darra», sade skepnaden. »Och hvad är det, jag ser på din kind?»

Scrooge stammade med ovanlig osäkerhet i rösten, att det var en värta och bad skepnaden föra sig hvart den ville.

»Du påminner dig denna väg?» frågade Anden.

»Om jag kommer ihåg den!» utropade Scrooge — med värma. »Jag kunde gå den med förbundna ögon.»

»Besynnerligt, att du då under så många år har förgätit den!» anmärkte skepnaden. »Låt oss gå vidare.»

De färdades längs vägen. Scrooge kände igen hvarje grind, hvarje sten, hvarje träd. Till slut syntes i fjerran en liten by, med sin brygga, sin kyrka och sin lilla slingrande ström. Nu trafvade några simpla hästkrakar dem till mötes, med pojkar på ryggen, hvilka pratade med andra pojkar i landtliga kärror och vagnar, hvilka kördes af landtmännen.

Alla dessa barn voro vid de muntraste lynnen och hojtade åt hvarandra, tills nejderna voro så fulla af musik, att den stilla luften sjelf skratade vid att höra det.

»Dessa äro blott de förgångnas skuggor», sade skepnaden. »De ega intet medvetande om oss.»

De gladlynta vandrarne nalkades; och då de hunno fram, kände och nämnde Scrooge dem alla vid namn. Hvarföre var hans glädje oändlig att se dem? Hvarföre tindrade hans kalla blick och hvarföre stormade hans hjerta, då de gingo förbi? Hvarföre uppfylldes han af fröjd, då han hörde huru de helsade hvarandra en glad jul, när de vid korsvägar eller bivägar skiljdes åt för sina olika hem? Hvad var väl en glad jul för Scrooge? *Åt skogen med en glad jul!* Hvad hade den väl någonsin gjort honom för godt?

»Skolan är icke ännu alldeles tom», sade skepnaden. »En ensam gosse, öfvergifven af sina vänner, sitter ännu der kvar.»

Scrooge sade, att han visste det, och suckade.

De lemnade stora gatan i byn vid en välbekant gränd och nalkades en byggnad, uppförd af dunkelt, rödt tegel, samt försedd med en liten kupol på taket, hvori en ringklocka hängde och på hvars spets satt en vindflöjel. Det var en stor byggnad, men med en bruten herrlighet, ty de rymliga bodarne voro litet begagnade, deras väggar voro fuktiga och mossbeväxta, deras fönster söndriga och deras dörrar förfallna. Höns och ankor spatserade och kacklade i stallen. Vagnbodarne och skjulen voro öfverväxta af gräs. Ej hel-

ler var den inomhus mera trogen sitt gamla stånd; ty då de gingo in igenom den dystra förstugan och blickade in i de många upplåtna rummen, funno de dessa fattigt möblerade, kalla och ensliga. Det var en unken lukt i denna atmosfer och en kylande nakenhet i denna boning, som, huru det bar till, parade sig med idéen om för mycket uppstigande vid ljussken och intet öfverflöd på föda.

De gingo, skepnaden och Scrooge, öfver gånngen till en dörr i bakgrunden. Den öppnades för dem och visade ett långt, naket, melankoliskt rum, som såg ännu mera kalt ut med sina simpla bänkar och skrifpulpeter. Vid en af dessa satt en ensam gosse och läste nära en svag eld; och Scrooge satte sig ned på en bänk och grät, vid att se sitt stackars förglömda sjelf, sådan han hade varit.

Ej fanns der ett ensligt eko i huset, ej ett skrik, ej ett rasslande ifrån mössen bakom panelningen, ej ett droppande från den halft upptöade takrännan der ute på den ödsliga gården, ej en suck bland de aflöfvade grenarne på den enda öfvergifna poppeln, ej ett ljud från den tomma boddörren, som sysslolöst slängde fram och åter, nej, icke ett sprakande i elden, som icke med mildrande intryck trängde sig till Scrooge's hjerta och gäfvö hans tårar friare lopp.

Anden rörde honom vid armen och pekade på hans yngre bego, som var inbegripet i sin läsning. Plötsligen stod en man i fremmande klädedrägt, underbart verklig och tydlig att skåda, utanför fönstret, med en yxa instucken i sitt bälte och ledande en åsna, lastad med ved, vid betslet.

»Nå, men det är Ali Baba!» utropade Scrooge i extås. »Det är den gamle, dyre, hederlige Ali Baba! Ja, ja, jag vet. Det var en jul, som det der ensliga barnet lemnades här allena och då, då kom han för första gången, just på det der viset. Stackars gosse! Och Valentine», sade Scrooge, »och hennes vilde broder Orson; der går de! Och, hvad hette han nu igen, som sofvande lades ner i sina pantalonger vid porten till Damascus; ser ni honom icke! Och sultanens stallväktare, som blef upp- och nedvänd af genierna; se, der står han på sitt hufvud. Det är rätt åt honom. Det glädder mig. Hvad hade *han* för rättighet att blifva gift med prinsessan!»

Att höra Scrooge öfver sådana föremål utbreda sig med hela sin naturs allvar i de egenomligaste tonfall emellan skratt och gråt; och att se hans lifvade och upprörda ansigtsdrag, detta skulle i sanning hafva öfverraskat hans affärsvännen i hufvudstaden.

»Åh, se der är papegojan!» ropade Scrooge. »Grön kropp och gul stjert och någonting, som ser ut som sallad, växer på toppen af hennes hufvud; der är den! Stackars Robinson Kruse; då han kom åter, efter att hafva kringseglat ön, talade hon till honom: »Stackars Robin Kruse, hvar har du varit, Robin Kruse?» Mannen trodde att han drömde, men det gjorde han icke. Det var papegojan, var det. Der, se der springer Fredag för lifvet ned emot den lilla strömmen! Halloh! Hör hit! Halloh!»

Deruppå sade han af medömkan för sitt förra sjelf och med en snabbhet i öfvergången, ovanlig för hans karakter: »Stackars gosse!» och brast i tårar igen.

»Jag önskar», muttrade Scrooge, i det han stack handén i fickan och såg omkring sig, samt torkade sina ögon med rockarmen. »Jag önskar ... men det är för sent nu.»

»Hvad åstundar du?» frågade Anden.

»Ingenting», sade Scrooge. »Ingenting. Det var en gosse, som i går sjöng sin julhymn vid min dörr. Jag önskar, jag hade gifvit honom någonting: det är allt.»

Skepnaden log tankfullt och vinkade med handén, sägande: »Låt oss se en annan jul!»

Scrooges förra ego växte högre vid dessa ord och rummet blef litet mörkare och litet smutsigare. Panelningen krympte, fönstren sprucko; bitar af rappningen föllo från taket och i stället visade sig de nakna spjelorne. Men *huru* all denna förändring skedde, det förstod Scrooge lika så litet som du; han fattade blott, att allt verkligen sålunda skett och att der var han allena igen, då alla de andra gossarne gått hem, för att njuta den glada helgen.

Han läste ej nu, utan han gick förtviffad fram och tillbaka. Scrooge såg på skepnaden och, sorgligt skakande sitt hufvud, blickade han mot dörren.

Den öppnades och en liten flicka, mycket yngre än gossen, ilade in, slog sina armar kring hans hals och kysste honom ofta, under det hon tilltalade honom som sin »dyre, dyre bror.»

»Jag har kommit, för att föra dig hem, min dyre bror!» sade barnet och klappade med sina små händer och böjde sig, skrattande af fröjd. »Att föra dig hem, hem, hem!»

»Hem, lilla Fanny?» frågade gossen.

»Ja», sade barnet, utom sig af glädje. »Hem igen, Gudskelof. Hem för alltid och evigt. Pappa är mycket godare än han brukat vara, så att hemmet är liksom himmelen. En qväll, då jag gick och lade mig, talade han så mildt till mig, att jag icke var rädd att en gång till fråga honom, om du ej kunde få komma hem; och han sade ja! — du skulle få — och skickade mig i en vagn, för att hemta dig. Och du skall nu blifva en man», sade barnet, vidgande sina ögon, »och skall aldrig mera komma tillbaka hit; men derförinnan få vi vara tillsammans hela långa julen och hafva den gladaste tid i verlden!»

»Du är ju en riktig präktig flicka, lilla Fanny!» utropade gossen.

Hon klappade händerna och skrattade och försökte att röra vid hans hufvud; men då hon var för liten härtill, skrattade hon igen och ställde sig på tåspetsarne, för att omfamna honom. Derpå började hon i sin barnsliga ifver att draga honom mot dörren och han, som intet hade emot att gå, följde med.

En genomträngande röst ropade i förstugan: »Hör der! Hemta ner Scrooge's låda»; och i gången syntes skolmästaren sjelf, som med en grym återhållsamhet stirrade på unge Scrooge och satte honom i fasa, genom att skaka hans hand. Härpå

förde han honom och systemen i ett det aldrig äldsta och mest förfallna högtidsförmak, många kunde få se, hvarest kartorna på väggen samt himmels- och jordgloberna i fönstren voro klubbiga af kölden. Här framsatte han en tillbringare med märkvärdigt ljust vin och ett stycke ovanligt tung kaka, samt utdelade lotter af dessa läckerheter åt de unge; under tiden skickade han ut en mager tjänare med ett glas af »någon-ting» för körsvennen, som svarade, att han tackade herrn så mycket; men, om det var samma vara han smakat en gång förr, så såge han helst att han sluppe. Som unge Scrooge's kappsäck nu var fastbunden på vagnen, togo barnen helt villigt farväl af skolmästaren, stego i åkdonet och foro muntra utför gårdstomten: de snabba julen skakade rimfrost och snö likt ett stänk ifrån vintergrönans mörka löf.

»Alltid en späd varelse, hvilken en fläkt kunde hafva förvittrat», sade skepnaden. »Men hon hade ett rymligt hjerta.»

»Det hade hon», suckade Scrooge. »Ni har rätt. Jag skall icke motsäga er, Ande. Gud förbjude det!»

»Hon dog som qvinna», sade skepnaden »och hade, tror jag, barn.»

»Ett barn», svarade Scrooge.

»Sannt», sade skepnaden. »Din *systerson*!»

Scrooge tycktes orolig och upprörd samt svarade kort: »ja.»

Fastän de just i detta ögonblick lemnat skolan bakom sig, befunno de sig nu på en af de bull-

rande gatorna i en stor stad, hvarest töckniga gestalter passerade fram och åter, dunkla kärror och vagnar trängdes om vägen och hvarest all den strid och det tumult, som tillhöra en mäktig stad, funnos. De utsirade bodarne visade tydligen, att äfven här var jultid; men det var på aftonen och gatorna voro upplysta.

Skepnaden stannade vid en viss boddörr och frågade, om Scrooge igenkände den.

»Känna igen den!» sade Scrooge. »Var det icke här, jag först var lärling!»

De gingo in. Vid åsynen af en gammal herre med welchperuk, som satt bakom en så hög pulpet, att om han varit två tum längre, så skulle han ovilkorligen stött hufvudet emot taket, utropade Scrooge i häftig rörelse:

»Nå, men se gamle Fezziwig! Gud välsigne honom. Det är lefvande Fezziwig igen!»

Gamle Fezziwig lade ned pennan och såg på klockan, hvilken pekade på sju. Han gnuggade sina händer, satte sin rymliga väst i skick och hela mannen log, ända ned ifrån skorna upp till sin välviljas organ, samt sjöng ut med en oljig, fet, fyllig, jovialisk röst:

»Hör hit! Ebenezer! Dick!»

Scrooges förra sjelf, som nu växt upp till en yngling, inkom hastigt, åtföljd af sin medlärling.

»Det är Dick Wilkins, intet tvifvel!» sade Scrooge till skepnaden. »Ja, i sanning, der är han. Han var ganska mycket fäst vid mig. Stackars Dick! Stackars, stackars!»

»Nå nå, mina gossar!» sade Fezziwig. »Icke något mera arbete i qväll. Julafton, Dick! Julafton, Ebenezer! Låt oss få luckorna för», ropade gamle Fezziwig med ett häftigt klappande i handen, »innan någon hinner att nysa!»

Du kan icke tro, huru nu de här två gingo an. De stormade ut på gatan med sina luckor — ett, tu, tre — hade dem hvar på sin plats — fyra, fem, sex — hade dem bultade och fastskrufvade — sju, åtta, nio — och kommo tillbaka, innan du kunde räkna till tolf, flåsande som kappspringare.

»Hilliha!» ropade gamle Fezziwig, springande ned ifrån den höga pulpeten med förunderlig vighet. »Klara undan pojkar och låt oss ha präktigt utrymme här! Hilliha, Dick! Se glad ut, Ebenezer!»

Klara undan, ja! Det fanns ingenting, som de icke velat klara undan och icke kunnat klara undan, då gamle Fezziwig såg på. Allt som rörligt var stufvades ur vägen, som om det för evigt skulle försvinna ur offentliga lifvet; golfvet blef sopadt och vattenstänkt, lamporna putsades, kol hopades på elden och boden blef ett så snyggt, varmt, torrt och ljust balrum, som du kunde önska dig att få se en vinterqväll.

In kom en spelman med notbok, klef upp vid den höga pulpeten, som han gjorde till orkester och spelade som femtio magplågor; M:rs Fezziwig med ett innerligt, gediget småleende; de tre Miss Fezziwig, strålande och älskvärda; så ock de sex unge följeslagarne, hvars hjertan de brutit. In kommo alla de unge män

och kvinnor, som voro engagerade i handeln; hushållerskan med sin kusin, bagaren; kokerskan med sin broders synnerlige vän, mjölkbäraren; gossen, som bodde midt öfver och som man fruktade icke var väl försörjd af sin herre; han sökte dölja sig bakom flickan, som stod vid näst den sista dörren och hvilken man hörde hade fått nyp i örat af sin herrskarinna. In kommo de allesammans, den ena efter den andra, skyggt, ogeneradt, gratiöst, tölpigt, en del skjutande på, andra dragande tillbaka; in kommo de allesammans, på något vis och på alla vis. I väg bar det nu för allihop, tjugu par på en gång omkring halfva rummet och tillbaka igen den andra vägen, nedåt midten af golvet och upp igen, rundtomkring i åtskilliga upplagor af tjusta grupperingar, det gamla främsta paret dansande upp bakom, det nya främsta paret svängande i väg, så snart det första kommit fram, alla paren på en gång till slut och intet bakom att skjuta på.

Då klockan slog elfva, uppbröt denna husliga bal. Herr och fru Fezziwig togo sina respektive platser på båda sidor om dörren och skakade hand med hvar person särskildt, som gick ut, samt önskade honom eller henne en glad jul. Då alla afgått, utom de tvenne lärlingarne, så gjorde de sammaledes med dem; sålunda bortdogo de muntra rösterna och ynglingarne gingo till sängs under en disk i bodkammaren.

Under hela denna tid hade Scrooge uppfört sig liksom en, den der är utan sina sinnens bruk. Hans själ och hjerta följde med alla och mest sitt

förra sjelf. Han påminde sig alltsammans, öfvertygades om alltsammans, njöt af alltsammans och erfor den besynnerligaste uppskakning. Det var icke förr än nu, då hans förra *ego's* och Dicks ljusa anleten vändes ifrån dem, som han påminde sig skepnaden och varseblef att dennes blick var varmt fästad på honom, medan skenet på dess hufvud lyste ganska klart.

»En småsak det der, att göra dessa enfaldiga menniskor så fulla af tacksamhet», sade skepnaden.

»En småsak!» återupprepade Scrooge.

Anden tecknade åt honom, att lyssna till de begge lärlingarne, hvilka utgjöto sina hjertan i loford öfver Fezziwig och sade, då han gjort så:

»Hvad! Är det icke? Han har uppoffrat några få pund af det förgängliga mynt; tre eller fyra kanske, är då detta så mycket, att han därför förtjenar allt detta beröm?»

»Det är det icke», sade Scrooge, hetsad af anmärkningen och talande omedvetet, likt sitt förra och icke sitt nuvarande sjelf. »Det är det icke, Ande! Han har förmåga att göra oss lyckliga eller olyckliga, att göra vår tjänst lätt eller tryckande, ett nöje eller en möda. Säg nu, att denna förmåga ligger i ord eller blickar, i så små och obetydliga saker, att de icke ens kunna adderas eller räknas: hvad betyder det? Den sällhet han förlänar är dock så stor, som om den kostade en hel förmögenhet.»

Han kände Andens blick och höll inne.

»Hur är det fatt?» frågade skepnaden.

»Åh, just ingenting», sade Scrooge.

»Någonting, tror jag visst?» vidhöll skepnaden.

»Nej», sade Scrooge. »Nej. Jag önskar, jag vore i stånd att just nu säga ett ord eller par till min skrifvare. Det är allt.»

Hans förra ego släckte lampan, just då han uttalade denna önskan: och Scrooge och Anden voro åter sida vid sida ute i öppna luften.

»Min tid drar till ända», anmärkte skepnaden. »Fort!»

Detta var icke ställdt till Scrooge eller någon annan, som han kunde se, men det hade en omedelbar verkan. Ty åter varseblef han sitt ego. Det var äldre nu: en man i livvets vår. Dess ansigte hade icke sednare års skarpa och grofva linier, men det hade dock begynt att visa drag af omsorger och girighet. Detta öga hade en sniken, skarp och orolig blick, hvilken betecknade passionen, som slagit rot i hjertat och hvart skuggan af det vexande trädet skulle falla.

Han var icke allena, utan satt vid sidan af en skön, ung flicka, klädd i sorgdrägt. I hennes ögon syntes tårar, hvilka glittrade i det ljus, som sken från den förgångna julens ande.

»Det betyder föga», sade hon mildt, »för dig föga. En annan idol har intagit min plats; och om den för kommande tider kan uppmuntra och trösta dig, så som jag skulle försökt att göra, då eger jag intet rättvist skäl att klaga.»

»Hvilken idol har intagit din plats?» frågade han.

»En *gyldene*.»

»Detta är verdens orättvisa!» sade han. »Ingenting är den så hård emot, som fattigdomen och ingenting fördömer den med så mycken stränghet, som sökandet efter rikedom.»

»Du fruktar verden för mycket», svarade hon mildt. »Alla dina andra förhoppningar hafva uppgått i den enda förhoppningen att vara utom skott-håll för dess eländiga förebråelse. Jag har sett dina ädlare sträfvanden, en efter annan bortfalla, tills kardinalpassionen vinning uppslukar dig. Är det ej sannt?»

»Nå, än vidare?» genmälte han. »Äfven om jag blifvit så mycket klokare, hvad vidare? Jag är icke förändrad emot dig.»

Hon skakade sitt hufvud.

»Är jag?»

»Vår förening är gammal. Den skedde, då vi båda voro fattiga och förnöjda att vara så, till dess vi någon gång i framtiden kunde förbättra vår verldsliga ställning genom tåligt arbete. Du är förändrad. Då vår förening skedde, var du en annan man.»

»Jag var en pojke», sade han otåligt.

»Din egen känsla säger dig, att du icke var, hvad du är», återtog hon. »Jag är det. Hvad som en gång lofvade sällhet, då vi voro ett hjerta, är nu belastadt med elände, då vi äro tvenne. Huru ofta och huru bittert jag tänkt häröfver, vill jag icke säga. Det är nog, att jag *har* tänkt derpå och kan lemna dig fri.»

»Har jag någonsin sökt att blifva fri?»

»I ord? Nej, aldrig!»

»I hvad då?»
 »I en förändrad natur, i vexpladt sinnelag, i en annan lifsluft, ett annat hopp och dess stora följd. I allting, som i din åsyn gjorde min kärlek af något pris eller värde. Om detta aldrig varit till emellan oss», sade qvinnan, i det hon mildt och stadigt fäste sin blick på honom, »säg, skulle du då uppsöka mig och försöka att vinna min kärlek? Ack, nej!»

Han tycktes i trots af sig sjelf gifva vika för rättvisan i detta antagande. Men han sade efter någon strid: »Så, du tror icke.»

»Jag skulle fröjdfullt tänka, annorlunda, om jag kunde», svarade hon. »Himlen skall veta, att så är. Då jag har lärt en sanning, sådan som denna, känner jag huru stark och oemotståndlig den måste vara. Men om du vore fri i dag, i morgon, kan väl jag tro, att du skulle välja en flicka utan hemgift — du, som i sjelfva din förtrolighet med henne, väger allt efter vinning! Eller äfven, om du i ett ögonblick blefve förrädisk nog mot din egen ledande princip, för att välja henne, vet jag icke, att då skulle snart ånger och missnöje följa? Jo, jag vet det; och jag gör dig fri med fullt hjerta, för min kärleks skull, till den du en gång var.»

Han ämnade sig just att tala, men, med hufvudet bortvändt, återtog hon:

»Du kommer kanske till en början att lida häraf — och minnet af det förflutna kommer mig halft att hoppas, det så sker. Men en ganska, ganska kort tid ännu och du skall glatt skjuta

bort ifrån dig påminnelsen härom, som en föga inbringande dröm, hvarifrån det var väl du vaknat. Mätte du blifva lycklig i det lif du valt!»

Hon lemnade honom och de skiljdes. »Ande!» bad Scrooge. »Visa mig intet mera! Återför mig hem. Hvarföre fröjdas du vid att martera mig?»

»Ännu en syn!» utropade Anden.

»Ack, intet mera!» jemrade sig Scrooge. »Intet mera! Jag vill icke se det. Visa mig intet mera.»

Men den obeveklige skepnaden fjettrade honom i sina armar och tvang honom att skåda det, som nu följde.

De hade framför sig en annan scen och ett annat ställe: ett rum, icke särdeles stort eller präktigt, men beqvämt och treffligt. Nära vinterbrasan satt en ung, skön flicka; så lik den förra, att Scrooge trodde, det var densamma, tills han fick se henne, der hon, nu en vacker gumma, satt midt emot sin dotter. Det var ett rasande larm i detta rum, ty der funnos flera barn, än Scrooge med sitt uppskakade hjerta kunde räkna; och, olika den beryktade hjorden i poemet, voro de icke fyratio barn, hvilka uppförde sig såsom ett, utan hvart och ett uppförde sig som fyratio. Följderna voro också otroligt bullrande, men ingen tycktes detta bekymra; tvertom skrattade modren och dottern hjertligt och njöto mycket deraf; och den sednare, som snart blandade sig i lekarna, blef på det obevekligaste plundrad af de unge röfrarne. Och hvad skulle icke jag ha gifvit till, för att få vara en af

dem! Fastän jag aldrig kunnat vara så barbarisk, nej, nej! Jag skulle då icke för hela världen velat rifva itu de der rika flätorna; och, hvad beträffar den der lilla förtjusande skon, så skulle jag, vid alla helgon, icke för mitt lif ha velat draga den af. Och att på lek fatta om hennes lif så, som de der oförvägna barnen gjorde, nej, det hade ej stått till: jag kunde ha förväntat, att min arm till straff fastväxt deromkring och aldrig blifvit rak igen. Och dock får jag medge, att jag skulle obegräpligt gerna ha velat vidrört hennes läppar, hafva bedt henne öppna dem, hafva utan att rodna kunnat betrakta dessa långa fransar af hennes sänkta ögon, hafva löst vågorna af detta hår, hvaraf en enda liten, liten lock skulle varit en ovärderlig skatt; helt kort: jag medger, att jag skulle velat ega ett barns obetydligaste frihet och dock varit man nog att uppskatta dess värde.

Men nu hördes en knackning på dörren och detta åtföljdes omedelbarligen af en sådan rusning, att hon skrattande och med sköflad toilette drogs dit midt i en vild och stojande grupp, just i tid för att välkomna sin fader, hvilken kom hem, åtföljd af en person, som var lastad med julklappar. Åh, det nojsande, det fäktande och den stormlöpning, som nu mötte den försvarslöse bäraren! Uppklättrandet på hans värde figur, medelst stolar, i stället för stegar, för att dyka ned i hans fickor, plundra honom på alla gråpapperspaketer, gripa fast tag i hans krage, slå armarne om hans nacke, dunka hans rygg och sparka hans ben i oåterhållen förtjusning! De utrop af beundran och fröjd,

som följde på öppnandet af hvarje paket! Den förskräckliga upptäckten, att lilla gossen höll på att sticka en dockas stekpanna i munnen och var mer än misstänkt för att hafva sväljt en gås, fastlimmad på en trädtrik! Den omätliga lättnaden, då man fann detta vara falskt alarm! Förtjusningen, tacksamheten, hänryckningen! Allt är för mig lika omöjligt att beskrifva! Vare det nog, att småningom försvunno barnen och deras lif ur förmaket upp för trappan, steg för steg, till vindsrummet; der gingo de till sängs och slumrade.

Och nu, då husets herre, tillika med sin maka och sin dotter, hvilken ömt lutade sig mot hans bröst, slog sig ned vid sin egen härd, betraktade dem Scrooge mera uppmärksamt än någonsin. Och, då han betänkte, att en sådan varelse, likaså älsklig och full af löften, kunde hafva kallat honom fader och varit en uppfriskande vår i den ödsliga vintern af hans lif, då vardt hans blick i sanning mycket skynd.

»Min engel», sade mannen, i det han leende vände sig till sin hustru, »jag har sett en af dina gamla vänner i afton.»

»Hvem var det?»

»Gissa!»

»Hur kan jag gissa? — Bah! jag vet det ändå», tillade hon i samma andedrag, skrattande, likom han. »M:r Scrooge.»

»M:r Scrooge var det just. Jag gick förbi hans kontorsfönster och som detta ej hade luckorna för, samt ljus brann derinne, kunde jag knappast undgå att se honom. Hans kompanjon lär

ligga för döden och der satt han nu allena. Helt allena i världen, tror jag?»

»Ande!» bad Scrooge med stapplande röst, »för mig bort härifrån.»

»Jag har sagt dig», sade skepnaden, »att dessa äro det förgångnas skuggor. Klandra då icke mig, att de äro, hvad de äro!»

»För mig undan!» ropade Scrooge. »Jag står icke ut!»

Han vände sig hotande emot skepnaden och, seende att denna blickade på honom med ett anlete, hvaruti på något öfvernaturligt vis funnos qvarlevfor af alla de anleten den visat honom, brottades han med densamma.

»Lemna mig! För mig åter! Förfölj mig ej längre!»

Under tvekampen, om detta kan kallas en strid, der skepnaden, utan något synligt motstånd för egen del, förblef ostörd af sin motståndares hvarje ansträngning, märkte Scrooge, att dess ljus lyste högt och klart; och, då han dunkelt sammanband detta med Andens inflytande öfver sig, grep han den utsläckande mössan och drog den med en hastig rörelse ned öfver dess panna.

Anden förgick inunder den, så att släckaren betäckte hela dess form; men fastän Scrooge ändock med all makt drog den ned, förmådde han icke skyla ljuset, som under mössan i oförminskad glans strömmade ned på marken.

Han kände sig uttröttad och bemäktigades af ett oemotståndligt och tyngande sömnbegär, samt fann vidare, att han var i sin egen sängkammare.

Han gaf mössan det sista pressandet, hvarvid hans hand släppte sitt tag och han hann knappast i sin säng, förrän han föll i en djup sömn.

Den andra af de tre Andarne.

Som Scrooge vaknade midt under en väldig och långsträckt snarkning samt satte sig upp i sängen, för att bättre samla sina tankar, hade han intet behof att blifva erinrad om, att klockan igen var redo att slå sitt ettslag. Han kände, att han kommit till medvetande just i yttersta tiden för det nöjet att få öppna sin konferens med den andra budbäraren, som skulle skickas genom Jacob Marley's goda bemedling. Men, som han upptäckte, att en obehaglig kyla trängde sig på honom, då han begynte att undra på, hvilka af hans sängomhängen denna nya Ande skulle draga undan, så öppnade han dem allesammans med egen hand, lade sig så ner igen och höll en mäkta god utkik omkring sängen. Ty han önskade att anropa vålnaden, i samma ögonblick den gjorde sitt inträde och önskade icke blifva öfverraskad igen och nervös.

Sålunda beredd på allting, var han icke på något vilkor beredd på ingenting; och följaktligen, då klockan slog ett och ingen skepnad visade sig, betogs han af en våldsam skakning. Fem, tio, ja ända till femton minuter förgingo, men ingenting hördes af. Under hela tiden låg han uppå sängen, sjelfva kärnan och medelpunkten af en

rödaktig ljusflamma, som strömmat öfver den, då klockan förkunnat timman; och hvilket, då det helt enkelt var ett sken, oroadе honom mera än ett dussin spöken, ty han var maktlös förklara hvad det betydde, eller kom sig af; och erfor emellanåt en elak aning, att han just i detta nu kunde vara ett sorts intressant knallsats, utan att ha den trösten att veta det. Till slut började han likväl tänka på, — liksom du eller jag skulle hafva gjort genast; ty se, det är alltid den, hvilken icke är i den svåra belägenheten, som vet huru man borde förhållit sig der och som utan tvifvel skulle hafva gjort så också — till slut, säger jag, började han fundera på, att hemligheten och upphofvet till detta spöklika ljus möjligen kunde stå att finna i det angränsande rummet, hvarifrån det vid närmare undersökande tycktes utströmma. Som hans sinne helt och hållet bemäktigades af denna idé, steg han varsamt upp och spatserade i sina tofflor emot dörren.

I samma ögonblick Scrooge's hand fattat låset, kallade en fremmande röst honom vid namn och bad honom stiga in. Han åtlydde.

Det var hans eget rum. Derom fanns nu intet tvifvel. Men det hade undergått en förvånande ombildning. Väggarne och taket voro så behängda med lefvande grönt, att rummet såg ut som en grotta, hvori ljusa, klara bär glittrade på alla håll. Jernekens, misteln och murgrönans friska blad återkastade ljuset, som om det varit lika många speglar spridda omkring derinne; och i eldstaden brusade och flammade en väldigare brasa, än denna

gamla petrificerade härd hade känt maken till, hvarken under Scrooge's tid, eller Marley's tid, eller under mången, mången försvunnen vinter. Och, bildande ett sorts thron, voro på golvet uppstaplade kalkoner, gäss, raphöns, kycklingar, skinkor, stora köttbogar, digrisar, långa rader af korf, köttpastejer, plumpuddingar, ostronfat, rödheta kastanjer, äpplen som blossande körsbär, saftiga oranger, läckra päron, ofantliga brödlimpor och rykande punschbålar, hvars deliciösa ångor fyllde rummet. På denna thron satt i maklig ställning en gladlynt jätte, herrlig att skåda; han bar i sin hand en flammande fackla, till formen ej olik ett ymnighetshorn och han lyfte den upp, högt upp, för att låta dess sken falla på Scrooge, som smygande och nyfiken öppnat dörren.

»Kom in!» utropade jätteskepnaden. »Kom in och lär att känna mig bättre, människa.»

Scrooge gick dröjande in och med sänkt hufvud fram till denna Ande. Han var icke mera den tvärsäkre Scrooge, han hade varit; och fastän dess ögon lyste klara och goda, så tyckte han ändå dock ej om att möta dem.

»Jag är den närvarande julens Ande», sade skepnaden. »Se upp till mig!»

Scrooge såg vördnadsfullt upp. Den var klädd i en enkel, mörkgrön klädnad eller mantel, kantad med hvitt pelsverk. Denna dräkt hängde så löst öfver skepnaden, att dennes breda barm var blottad, liksom försmående att vara dold eller skyddad af något konstgjordt medel. Dess fötter, som syntes under klädnadens rika veck, voro äfven

bara; och hufvudet kröntes af en frisk tallkrans, här och der prydd med isbitar. Dess mörkbruna lockar voro rika och fria: fria som dess gladlynta anlete, dess strålande blick, dess öppna hand, dess lifvande röst, dess otvungna hållning och dess fryntliga väsende. En gammalmodig svärdsskida hängde vid dess länd, men intet svärd fanns deri och sjelf var den förtärd af rost.

»Du har aldrig sett maken till mig förut!» sade Anden.

»Aldrig», blef Scrooge's svar.

»Och har aldrig gjort sällskap med de yngre medlemmarne af vår familj, d. v. s. (ty jag är ganska ung) mina äldre bröder, födda de här sista åren?» fortfor Ande-uppenbarelsen.

»Jag tror icke, att jag har», sade Scrooge. »Jag är rädd att jag icke har gjort det. Har ni haft många bröder?»

»Mera än aderton-hundrade», sade skepnaden.

»En förskräcklig familj att draga försorg om», hviskade Scrooge.

Den närvarande julens Ande reste sig upp.

»Ande», sade Scrooge undergifvet, »för mig hvart ni vill. Förliden natt tvingades jag ut och jag fick en lärdom, hvilken ännu verkar på mig. Har ni något att lära mig i natt, så låt mig draga fördel deraf.»

»Rör vid min mantel!»

Scrooge gjorde som han blef befalld och höll fast deri.

Murgröna, jernek, mistel, bär, kalkoner, gäss, vildt, kycklingar, skinkor, kött, grisar, korfvar,

ostron, pastejer, frukter, punsch — allt försvann i ett ögonblick. Och så gjorde brasan i rummet, det rödaktiga skenet i nattens timma; och de stodo på julmorgonen midt ibland stadens gator, hvarest (ty vädret var strängt) en hård men frisk och icke obehaglig musik framkallades af allt detta folk, som skrapade snön ifrån trottoirerna framför sina dörrar och från hustaken, hvarvid pojkarne med vild förtjusning betraktade huru det kom plum-sande ned i gatan och splittrades i små artificiella snöstormar.

Husfaçaderna sågo mörka nog ut och fönstren ännu mörkare, i motsats emot det jemna, hvita snötäcket på taken och den smutsiga snön på backen; hvilket sednare förlag genom de tunga vagns- och kärrhjulen blifvit upplöjdt i djupa fåror; fåror, som hundrade gånger korsade och öfverkorsade hvarandra vid alla gathörn, samt bildade sjelfsvåldiga kanaler, besvärliga att spåra, i den tjocka, gulbruna modden och isvattnet. Himlen var dyster och de hopträngda gatorna voro belamrade af en förqväfvande dimma, till hälften töande, till hälften frusen, hvars tyngre partiklar nedkommo i en skur af sotaktiga atomer, som om alla Britanniens sotåsar fattat eld och sprakat i väg af hjertans grund. Hvarken staden eller klimatet voro särdeles uppmuntrande och ändock rådde öfver allt ett utseende af munterhet och trefnad, som det ljusaste sommarväder och den klaraste sommarsol kunde förgäfvnes hafva sökt att utbreda.

Ty människorna, som skoflade på hustaken, voro skämtande och fulla af glädtighet, ropade till

hvarandra och utbytte allt emellanåt i all vänskap en snöboll — en vida godmodigare budbärare än månet skoningslöst skämt — samt skrattade hjertligt, om den träffade och icke mindre hjertligt, i fall den gick på sned. Köttmånglarnes bodar voro ännu halföppna och fruktmånglarnes strålade i all sin lockande härlighet. Der funnos rymliga, trinda, stormagade korgar med kastanjer, liknande västarne på gamla jovialiska herrar, makligt dröjande vid dörrarne och stretande ut på gatan i sin apoplektiska välmåga. Der funnos rödstrimmiga, bruna, svällande spanska lökar, skinande i sin präktiga fetma likt spanska munkar och vinkande från sina hyllor med begärlig skalkaktighet åt flickorna, som gingo förbi och sedesamt blickade på den upphängda misteln. Der funnos päron och äpplen, uppstaplade i blomstrande pyramider; der funnos klasar af drufvor, som till följe af säljarens synnerliga välvilja dinglade på ställen, der de riktigt skulle falla i ögonen, på det de förbipasserandes munnar måtte få vattna sig gratis; der funnos hasselnötter, bruna och mossiga, hvilka med sin välukt påminde om promenader i skogen och traskande fot djupt genom vissnade löf; der funnos nordfolks konfektyrer, svarta och präktiga och hvilka bröto af emot de gula orangerna och citronerna, såsom saftiga och klibbiga individer, varmt förordade och anhöllo att blifva hemburna i pappersstrutar och ätna efter middagen. Sjelfva gulfiskarne, som syntes i en glaskula midt ibland dessa valda frukter, tycktes, trots sin förvandtskap med ett dumt och kallblodigt släkte, fatta, att det

var någonting synnerligt å färde och gingo gapande rundtomkring sin lilla verld i långsam och passionsfri lifaktighet.

Kryddbodarne, åh, de kryddbodarne! Nästan stängda, med en eller kanske två luckor ännu öppna; men igenom dessa öppningar, hvilka syner! Det var icke nog med att vigtskålarne gjorde ett muntert ljud, då de dinglade emot disken, eller att segelgarnet och rullen så blixtnabbt gjorde slut på sällskap, eller att théburkarne slamrade upp och ned, snabbt som några taskspelarekonster, eller ens att den sammanblandade kaffe- och thélukten var så behaglig för näsan, eller ens att dessa russin voro så sköna och goda; dessa mandlar så utomordentligt hvita; kanelstängerna så långa och raka; de andra kryddorna så deliciösa; de insyltade frukterna så väl preparerade och öfverdragna med smältsocker, att de kunde komma den kallaste åskådare att känna tandvärk och magplågor. Ej heller var det nog med att fikonen voro saftiga och svällande; att de fransyska plommonen rodnade i blygsam syrlighet från sina utsirade lådor, eller att allt var godt att äta och i juldrägt: utan äfven kunderna voro så brådslande och ifriga, den lofvande dagen till ära, att de tumlade mot hvarandra i dörren, slogo vildt ihop sina spjeltorgar, lemnade sina varor på disken, kommo springande tillbaka för att hemta dem igen och begingo hundrade dylika misstag i det bästa möjliga lynne; medan kryddkrämaren och hans tjenare voro så artiga och raska, att dessa goda hjertan, med hvilka de fastknöto sina förkläden på ryggen, kunde

utan risk hafva varit hängda utanpå för allmänt åskådande och för julkajorna att hacka på, om de så behagade.

Men snart kallade kyrkoklockorna allt folk till kyrka och kapell och der kommo de i strömmar utför gatorna, i sina bästa kläder och sina fryntligaste anleten. Och samtidigt frambröt ifrån tallösa bigator, gränder och namnlösa utmynningar ett oräkneligt antal människor, som buro sina middagar till bagarebodarne. Åsynen af dessa fattiga frossare tycktes mycket intressera Anden, ty han intog med Scrooge vid sin sida en plats vid en bagares ingång och lyfte af locken, då bärarne gingo förbi och begjöt deras middagar med rökelse från sin fackla. Och en ganska ovanlig fackla var detta, ty en eller två gånger, då några vredgade ord vexlades mellan några af dessa fattiga, hvilka hade råkat att skuffa hvarandra, stänkte han med densamma några få droppar vatten på dem och deras goda lynne återkom genast. Ty de sade, det var en skam att gräla på juldagen. Och så var det! Gud hjelpe oss!

Emellertid tystnade klockorna och bagarebodarne stängdes; men ändock påmindes man vänligt om dessa middagar och deras beredande genom de aftöade, våta fläckarne ofvanför hvarje bakugn, hvarest stelnäggningsen immade, som om sjelfva stenarne också kokat.

»Är det någon egendomlig vällukt uti, hvad ni stänker från er fackla?» frågade Scrooge.

»Det är min egen.»

»Skulle den verka på hvilken middag som helst, denna dag?» frågade Scrooge.

»På hvar och en, som är med godt hjerta gifven, men mest på den fattiges.»

»Hvarföre mest på den fattiges?» frågade Scrooge.

»Derföre, att han mest behöfver det.»

»Ande!» sade Scrooge, efter ett ögonblicks eftertanke. »Det förvånar mig att ni, ensam bland alla varelsor i de oändliga verldarne omkring oss, skulle önska förhindra dessa människors tillfällen till oskyldig njutning.»

»Jag!» utropade Anden.

»Ni ville beröfva dem tillfället att äta sin middag hvar sjunde dag, ofta den enda dag, på hvilken de kunna sägas äta alls icke», sade Scrooge. »Ville ni icke?»

»Jag!» utropade Anden.

»Ni söker att tillstänga dessa platser», sade Scrooge; »och det kommer på ett ut.»

»Jag söker!» afbröt Anden.

»Förlåt, om jag har orätt. Detta har blifvit gjordt i ert namn, eller åtminstone i er familjs.»

»Sådana finnas på denna er jord», återtog Anden, »hvilka göra anspråk på att känna oss och som i vårt namn förrätta sina gerningar af passion, stolthet, illvilja, hat, afund, biggotteri och sjelfviskhet och hvilka äro så fremmande för oss och de våra, som om de aldrig lefvat. Kom ihåg hvad jag sagt och beskyll dem sjelfva, icke oss, för deras åtgöranden.»

Scrooge lofvade, att han skulle; och de fortsatte, osynliga som förut, sin vandring åt stadens malmar. Skepnaden hade den märkvärdiga egenkapen, (hvilken Scrooge hade iakttagit hos bagaren), att, oaktadt sin gigantiska växt, han kunde med lätthet lämpa sig efter hvarje ställe och att han under ett lågt tak stod såsom samma behagfulla och öfvernaturliga varelse, som någonsin i den präktigaste och rymligaste sal.

Och kanske detta var det nöje den gode Anden hade i att få briljera med denna sin makt, eller eljest hans varma, ädelmodiga, hjertliga sinnelag och hans deltagande för alla fattiga människor, som ledde honom direkte till det hem, der Scrooge's skrifvare bodde; ty dit gick han och tog Scrooge med sig och på dörrtröskeln stannade Anden ett ögonblick, smålog samt välsignade Bob Cratkit's boning med bestänkningen från sin fackla. Tänk på det! Bob hade endast femton skilling i veckan och dock välsignade den närvarande julens Ande hans låga stuga!

Nu reste sig Mrs Cratkit, Cratkit's hustru, temligen fattigt utstyrd i en två gånger vänd klädning, men stående i band, som äro billiga och pryda upp artigt nog för sex pence. Hon bredde duken på bordet med hjälp af Belinda Cratkit, en af hennes döttrar, också stående med band; medan unge Peter Cratkit stötte en gaffel i potatispannan och med snibben af sin vidunderliga skjortkrage (Bob's enskilda egendom, dagen till ära, öfverlemnad åt sin son och arftagare) i munnen, fröjdades att finna sig så nobelt utstyrd och långtade

att få visa sitt linne i de fashionabla parkerna. Och nu kommo de begge mindre Cratkitarne, en gosse och en flicka, rusande in och skreko, att de bestämdt känt lukten af gåsen utanför bagarens hus och igenkände att den var deras egen; och solande sig i de förföriska tankarne på den saftiga löken, som redan började sprida sina ångor, dansade dessa unga Cratkitare omkring bordet och upphöjde lille Peter Cratkit till skyarne, medan han (icke det ringaste stolt, oaktadt hans kragar nästan förqväfde honom) blåste på elden, till dess den senfärdiga potatisen började koka och ljudeligt bullra på pannlocket, för att få slippa ut och blifva skalad.

»Men hvad kan då vara fatt, att icke kära pappa är här ännu?» sade M:rs Cratkit. »Och er bror, Tiny Tim och syster Martha, som förra julen redan varit hemma en halftimma vid det här laget!»

»Här är Martha, mamma!» ropade en flicka, som just nu trädde in.

»Här är Martha, mamma!» utropade de två unge Cratkitarne. »Hurra! Jag skall säga dig, der är en gås som duger, Martha!»

»Nå, men Gud signe dig, min älskling, hvad du kommer sent!» sade M:rs Cratkit, kysste henne ett dussin gånger och plockade i beställsam ifver utaf henne hatt och shawl.

»Vi hade mycket arbete, som skulle vara slutadt i går qväll», svarade flickan; »och så att få allt i ordning sedan i dag, mamma!»

»Nåja, betyder ingenting, då vi nu har dig här», sade Mrs Cratkit. »Sätt dig här vid elden nu, min älskling och värm dig, Gud välsigne dig!»

»Åh, åh! Der kommer pappa», ropade de två unge Cratkitarne, som med ens flögo mot honom. »Göm Martha, Martha göm dig!»

Hon gjorde så; och in trädde lille Bob och fadren, med åtminstone tre fot af en bindhalsduk, fransarne oberäknade, hängande framför sig; och med sina trådslitna kläder, upplagade och borstade, för att se helgdagslik ut samt med Tiny Tim på sin skuldra. Stackars Tiny Tim, han nyttjade krycka och hans lemmar uppehölls af en jernställning.

»Hvad, hvar är vår Martha?» utropade Bob, i det han såg sig omkring.

»Kommer icke», sade Mrs Cratkit.

»Kommer icke!» utropade Scrooge med en hastig nedstämning i sitt uppspelade lynne; ty han hade varit Tiny Tims lifhäst hela vägen allt ifrån kyrkan och vände nu åter helt hänryckt. »Kommer icke hem på en juldag!»

Martha kunde icke fördraga att se hans svikna förhoppningar, fastän blott på skämt, så hon framkom i otid från sitt gömställe bakom skåpdörren och skyndade i hans armar, medan de två unge Cratkitarne hjälpte Tiny Tim i väg till bryggghuset, på det han måtte få höra puddingen fräsa i kopparkitteln.

»Och huru bar han sig åt Tiny Tim?» frågade Mrs Cratkit, sedan hon förebrått Bob för hans lättrogenhet och sedan Bob med hjertans lust hade tryckt dottern i sina armar.

»Godt som guld och bättre ändå», sade Bob. »Huru det nu bär till, så blir han tankfull genom att sitta så der mycket för sig sjelf och tänker de besynnerligaste saker, du någonsin hört talas om. Han sade mig på hemvägen, att han hoppades folket såg honom i kyrkan, emedan han var en krymping och det kunde vara skönt för dem att på juldagen påminna sig Honom, hvilken kom de fattiga lytte att gå och de blinde att tala.»

Bobs röst var darrande, då han berättade detta, men den darrade ändå mer, då han sade, att Tiny Tim växte till sig och blef stark och frisk.

Dennes lilla oroliga krycka hördes på golfvet och åter infann sig Tiny Tim, innan ett annat ord var sagdt, samt ledsagades af broder och syster till sin stol vid elden. Och medan Bob, med uppvikna armar — liksom de, stackars man, möjligen kunnat göras mera torftiga — blandade ihop någon mixtur af vin och citroner i en mugg och rörde fram och tillbaka deri, samt satte den i nischen för att värmas, gingo unge Peter och de begge allestädes närvarande Cratkitarne att afhemta gåsen, med hvilken de snart i ett stolt segertåg återvände.

Och en sådan uppståndelse följde, att du skulle hafva trott en gås vara den sällsammaste af alla foglar; ett beffjädradt fenomen, i jmförelse hvarmed en svart svan varit något helt naturligt; och i sanning, en gås var sällsam nog i detta hus. Mrs Cratkit gjorde såsen (färdig förut i en liten såspanna) sjudande het; unge Peter krossade potatisen med otrolig driftighet; Miss Belinda sock-

rade på äppelsaften; Martha torkade de varma tallrikarne; Bob drog Tiny Tim till sin sida vid ett hörn af bordet; de två unga Cratkitarne satte stolarne för allesammans, icke förgätande sig sjelfva; och, uppflugna på sina säten, tryckte de skeden i munnen, på det de ej i sin otålighet måtte skrika på gåsen, innan deras tur kom att serveras. Ändtligen sattes rätterna på bordet och bordsbönen hölls. Detta följdes af en lång, andlös paus, medan M:rs Cratkit, långsamt undersökande hela förskärareknifven, gjorde sig i ordning att stöta in den i gåsens bröst; men, då hon ändtligen gjorde det och den länge väntade fyllningen trängde i dagen, då utbröt ett enda mummel af förtjusning rundt omkring bordet och till och med Tiny Tim, sporrade af de begge unga Cratkitarne, stötte med knifskäftet mot tallriken och ropade svagt »hurra!»

Och maken till gås fanns väl aldrig! Bob sade, att han trodde, maken till gås aldrig blifvit stekt. Dess mörhet och välsmak, dess storlek och billighet voro föremålen för allmän beundran. Med tillhjälp af äppelsaft och potatismos var denna middag tillfyllest för hela familjen: i sanning, som M:rs Cratkit med stor förnöjsamhet anmärkte, då hon varseblef ett litet stycke ben på aschetten, de hade till och med icke ätit upp allt! Och likväl hade hvar och en fått nog; och, de unge Cratkitarne isynnerhet voro nedsmorda af sås och lök, ända upp till ögonbrynen! Men nu bytte Miss Belinda om tallrikar och M:rs Cratkit lemnade rummet — för otålig att åskåda — i akt och mening att sjelf bringa in puddingen. Antag, att den icke

vore kokad nog! Antag, att den bruste sönder vid urhvälfningen! Antag, att någon hade hoppat öfver muren vid bakgården och stulit den, medan de suto och festade på gåsen! Ett antagande, vid hvilket de unge Cratkitarne bleknade. Alla sorters missöden förutsattes.

Men nu! Åh, hvilken ånga! Puddingen var lyckligt ur kopparkitteln. En lukt, sådan som på en tvättdag! Det var duken. En lukt, sådan som midt emellan en matsals och en pastejbagares dörr samt en tvättmadams näst derintill! Det var puddingen. Inom en half minut inträdde M:rs Cratkit blossande, men stolt leende med sin pudding, som liknade en fläckig kanonkula, så hård, fast och brinnande i ett fjerdedels kvarter antänd cognac samt prydd med en julgran, instucken i toppen.

Åh, hvilken förundransvärd pudding! Bob Cratkit förklarade och det lugnt ändock, att han betraktade denna pudding, som den lyckligaste triumf M:rs Cratkit vunnit, medan de varit gifta. M:rs Cratkit förklarade, att nu, sedan hennes hjerta blifvit lättadt, hon ville medgifva, det hon haft sina tvifvel om mjölets tillräcklighet. Hvar och en hade något att säga om den, men ingen sade eller tänkte alls, att det var en liten pudding för en stor familj. Det hade varit rätt och slätt kätteri att göra så. Hvarje Cratkit skulle hafva rodnat vid att antyda något sådant.

Äntligen var middagen undanstökad, bordet afdukadt och eftermiddagsbrasan sprakade. Sedan blandningen i muggen blifvit smakad och approberad, lades äpplen och oranger på bordet och

en skyffel med kastanjer på elden. Derpå slöt sig hela familjen Cratkit omkring härden, i hvad Bob Cratkit kallade en cirkel, menande en half; och vid Bob Cratkits sida stod husets förlag af glas: två tumlare och en porslinskopp utan grepe.

Men den heta drycken i muggen triffdes lika väl i dessa, som den skulle gjort i gyldene poka-ler och Bob delade ut densamma med strålande blickar, medan kastanjerna på elden gjorde mycket oväsen med sitt knakande och sprakande. Deruppå föreslog Bob:

»En glad jul för oss alla, mina älskade. Gud vare med oss!»

Hvilket hela familjen upprepade.

»Gud vare med oss hvar och en!» sade Tiny Tim, sist af alla.

Han satt på sin låga stol, nära sin faders sida. Bob höll den lilla vissnade handen i sin, som om han älskat barnet och önskat att få behålla det vid sin sida, samt fruktat, att det kunde ryckas från honom.

»Ande!» sade Scrooge med ett deltagande, som han aldrig förr känt, »säg mig, om Tiny Tim får lefva.»

»Bort i ett mörkt hörn vid eldstaden», sade skepnaden, »ser jag en tom plats och en krycka utan någon egare, omsorgsfullt bevarad. Om dessa skuggor icke af framtiden rubbas, kommer barnet att dö.»

»Nej, nej», sade Scrooge. »O nej, gode Ande, säg, att han blir bevarad!»

»Om dessa skuggor icke af framtiden rubbas», återtog skepnaden, »då kommer ingen af mitt slägte att finna honom här. Och hvad vidare? Om han kan dö, må han så gerna göra det då och förminska den öfvertaliga befolkningen.»

Scrooge sänkte sitt hufvud, då han hörde sina egna ord upprepade af Anden och öfverväldigades af ånger och sorg.

»Menniska!» sade skepnaden, »om meniskt ditt hjerta är och icke diamanthårdt, öfvergif detta eländiga tal, till dess du har upptäckt *hvad* öfvertalighet är och *hvar* den är. Vill du bestämma, hvilka människor må lefva och hvilka dö? Kanhända i himlens åsyn är du mera ovärdig och mera oförtjent att lefva, än millioner sådana som denne fattige mans barn. O Gud! att höra insekten på bladet fördömma öfverfödets på lif bland sina hungliga bröder i stoftet!»

Scrooge föll ihop vid Andens förebråelse och slog ned sitt öga mot jorden. Men vid ljudet af sitt namn, såg han hastigt upp igen.

»Mr Scrooge!» föreslog Bob; »jag föreslår Mr Scrooge, festens grundläggare!»

»Festens grundläggare i sanning!» utropade Mrs Cratkit, rodnande. »Jag önskar, jag hade honom här, jag skulle minsann gifva honom ett stycke af min mening att festa på och vi finge se huru mycket smak han hade för sådant kalas.»

»Min älskade», sade Bob, mildt förebrående, »barnen; juldagen.»

»Jo, det skulle också vara en juldag, på hvilken man skulle dricka en sådan der girig, förhat-

lig, hård och känslolös människas skål! Du vet, att han är det, Robert! Ingen vet det bättre än du, min stackars Robert.»

»Min älskade», var ännu en gång Bobs milda svar. »Juldagen!»

»Jag skall dricka hans skål för din skull och för dagens», sade Mrs Cratkit, »icke för hans egen. Länge lefve Scrooge! En glad jul och ett lyckligt nyår! — han kommer att blifva ganska glad och lycklig, utan tvifvel!»

Barnen drucko skålen efter henne. Det var det första af deras företag, som ej gick lustigt tillväga. Tiny Tim drack sist af alla, men med all möjlig liknöjdhet. Scrooge var familjens Ogre. Ljudet af hans namn utbredde en mörk skugga omkring hela sällskapet, som ej på fulla fem minuter skingrades.

Men då det försvunnit, blefvo de tio gånger muntrare än förut, genom sjelfva lättnaden att hafva gjort ifrån sig med den olycksbringande Scrooge. Bob Cratkit berättade, att han lurade på en plats för unge Peter, som, om det lyckades, skulle inbringa denne hela fem skilling och sex pence i veckan. De två unge Cratkitarne skrattade utan återhåll vid tanken på herr Peter såsom affärsman; och herr Peter sjelf blickade tankfullt i elden emellan sina kragsnibbar, liksom om han öfverlade, hvilken förlagsanstalt han en gång skulle hedra med insättandet af denna förbryllande inkomst. Martha, som var en stackars elev hos en sömmerska, berättade dem derpå, hvad sorts arbete hon hade för händer, huru många timmar hon ar-

betade utan uppehåll och huru hon i morgon ämnade att riktigt sofva ut en gång; ty, som det i morgon var helgdag, fick hon stanna hemma. Åfven berättade hon, att hon för några dagar sedan sett en lord och en grefvinna och att lorden var »så der vid Peters växt», hvarvid Peter drog upp sina kragar så högt, att du icke kunde hafva upptäckt hans hufvud, om du varit der. Under hela tiden passerade muggen och kastanjerna rundt omkring laget; och vid tillfället sjöng Tiny Tim en visa om ett barn, som gått vilse bland snödrifvorna. Tiny Tim hade en liten vemodig röst och sjöng verkligen ganska snällt.

Det var ingen ståt i allt detta. Det var icke en till det yttre vacker familj; de voro ej väl utstyrda; deras skodon voro långt ifrån vattentäta; deras kläder voro torftiga; och Peter kanske kände till, ja, ganska troligt, att han det gjorde, assistancebyråns insida. Men de voro lyckliga, tack samma, älskande inbördes och förnöjda med sin lott; och då de nu försvunno ur deras åsyn och syntes ännu sällare vid det klara stänket ifrån Andens fackla i skiljmessan, då fäste Scrooge i det yttersta sina blickar uppå dem och isynnerhet på Tiny Tim.

Men mörkret föll på och det började att snöa förtvifladt. Scrooge och Anden färdades utefter gatorna och det var underbart, hvad dessa julbräsor sprakade friskt i förmak, salar, kök och alla slags rum. Här syntes vid det flammande skenet förberedelserna till en kostlig middag och tallrikar, som uppvärmdes framför elden och mörkröda gar-

diner, färdiga att nedrullas emot köld och mörker. Der syntes alla husets barn, flygande ut i snön, för att möta sina gifta systrar, bröder, kusiner, farbröder, mosttrar och fastrar och blifva de första att helsa dem. Här åter syntes på fönsterjalousierna skuggor af samlade gäster; och der en grupp af täcka flickor, alla väl påpelsade och alla pratande och qvittrande på en gång, hvilka trippade muntert af till någon grannes hus; hvarest jag beklagar den stackars ensamme mannen, som såg dem inkomma — skalkaktiga förtrollerskor, de visste det väl — i glödande färger!

Men, att döma af det antal personer, som voro på väg till vänskapens glada samlingar, skulle man hafva trott, att ingen kunde finnas hemma, för att mottaga dem alla; och ändock väntade hvarje hus besökande och hade sina eldstäder fullproppade med sprakande ved. Och, o sällhet, hvad den Anden var utom sig af hänryckning! Huru den blottade sin breda barm och öppnade sin rika hand; huru den sväfvade framåt och med frikostigt hjerta utströdde dess oskyldiga, strålande fröjd till allt inom dess rymd! Sjelfva lykttändaren, som sprang och försåg den mörka gatan med upplysning och hvilken var klädd för att någorstädes tillbringa aftonen, skrattade af hjertans grund, just som Anden sväfvade förbi; fast litet anade lykttändaren, att han hade något mera sällskap, än den muntra julen.

Och nu stodo de utan någon förutsägelse af skepnaden midt i en ödslig och kall vildmark, hvarest väldiga, gråa stenmassor lågo spridda om-

kring, liksom här vore jättars begravningsplats; och vattnet steg hvart helst det ville — eller velat, ty nu låg det fjetradt af vintren; och intet växte här utom mossa, några krypande buskar och ett groft, färglost gräs. Bort i vestern hade den sjunkande solen lemnat en eldröd strimma, som för ett ögonblick, lik ett hemskt öga, stirrade på den ödsliga heden och derefter, sjunkande allt lägre och lägre, förgick i den ogenomträngligaste natts dystra skuggor.

»Hvad ställe är detta?» frågade Scrooge.

»Ett ställe, der grufarbetare bo, hvilka spränga sig ned i jordens innandömen», svarade Anden.
»Men äfven de känna mig, se!»

Ur fönstret af en koja lyste ett ljussken och raskt nalkades de detsamma. De passerade igenom den skrofliga stenväggen och funno ett glädtigt sällskap omkring en flammande eld. En gammal man och en gammal qvinna med sina barn, barnbarn och barnbarnsbarn, alla utsirade i de dra bästa helgdagskläderna. Den åldrige gubben sjöng en julhymn för dem med en röst, som sällan öfverljudad vindens tjut der ute på den ödsliga slätten. Den hade varit en ganska gammaldags sång, redan då han var ung. Tid efter annan stämde de alla in i korus; och lika visst som gubbens röst växte i styrka och darrande hänryckning, då de höjde sina röster, lika visst sjönk hans ifver åter, då de tystnade.

Anden dröjde icke här, utan bad Scrooge fatta dess mantel och ilade bort öfver heden, hvarthän? Icke till sjös? Till sjös! Då Scrooge blickade ned,

såg han med förfäran under sig den sista påminnelsen om land, en ödslig rad af klippor; och han döfvades af böljornas brusande, der de rullade, kokade och skummade bland de dystra, urholkade klipporna och sökte att underminera jorden.

Några mil från stranden på ett ref af gråsvarta skär, mot hvilka hafvet piskade hela året om, stod en enslig fyr och lyste i natten. Stora massor af sjögräs hade fastnat vid dess fot och stormfoglar — burna af vinden skulle man tro, såsom sjögräset af vågorna — höjde och sänkte sig der omkring, likasom dessa böljor, i hvars skum de doppade sina vingar.

Men äfven här hade de tvenne män, som vaknade fyrens sken gjort upp en eld, hvilken genom hålet i den tjocka stenmuren utsände en klar stråle öfver det mörka, oroliga vattnet. Förenande sina hornbelupna händer öfver det grofva bordet, vid hvilket de suto, önskade de hvarandra en glad jul vid sin rykande grogg; och en af dem, den äldre, hvars ansigte var plöjdt och väderbitet, likt bilden i förstäfven på ett gammalt skepp, stämde upp en frisk sång, som liknade orkanen sjelf.

Men åter ilade Anden vidare öfver det svarta, brusande hafvet, — långt, långt — till dess de, vida aflägsnade från något land, såsom skepnaden förtäljde för Scrooge, sväfvade ned på ett skepp. De stodo bredvid mannen vid rodret, bredvid utkiken på bramrån, bredvid befälet som hade vakt, mörka, dunkla skepnader hvar i sin stad; men hvar och en bland dem mumlade på sin julstump, eller njöt af sin tanke på julen, eller talade vid

sin kamrat med hemlängtans känslor om någon förgången juldag; och hvarenda man ombord, sofvande eller vaken, god eller elak, hade denna dag haft ett vänligare ord för de andra, än under någon annan dag på hela det förgångna året; hade på något vis deltagit i dagens festlighet; hade tänkt på dem han höll kära i fjerran; hade känt, att de fröjdades vid att tänka på honom.

Det var en stor öfverraskning för Scrooge att, medan han lyssnade till den klagande vinden och betänkte, huru allvarligt och förvånande det var, att genom det ensliga mörkret sväfva öfver en okänd afgrund, hvars djup var en hemlighet, lika outforsklig som döden — det var en stor öfverraskning, säger jag, för Scrooge att, medan han var sålunda sysselsatt, få höra ett hjertligt skratt. Det var en ännu större öfverraskning för Scrooge, att känna igen detta, såsom sin brorsons och att befinna sig i ett ljust, torrt och trefligt rum, hvarest äfven Anden stod leende vid hans sida och blickade på samme brorson med ett godt uttryck.

»Ha, ha, ha!» skrattade Scrooge's brorson.
 »Ha, ha, ha!»

Om du genom en otrolig händelse skulle komma att känna någon person, som kunde utgjuta sig med mera hjertans lust än denne Scrooge's brorson, så är allt hvad jag kan säga, att den värde personen skulle jag vilja känna. Presentera honom för mig, hans bekantskap skulle intressera mig.

Det är en egendomlig, ädel och rättvis ordning, att, på samma gång som sorgen och sjukdomen äro smittosamma, så finnes det ingenting i

verlden så smittande som skratt och godlynthet. Då Scrooge's systerson skrattade på sitt vis, med händerna knäppta öfver magen, med hufvudet rullande hit och dit och med ansigtet förvridet i de lustigaste grimacer, då skrattade systersonens kära hälft lika så godt som han. Och de samlade vännerna drogos med strömmen och brusto löst i en munter salfva.

»Ha, ha, ha, ha, ha, ha!»

»Minsann sa' han inte att julen var humbug», ropade Scrooge's systerson. »Och detta trodde han också!»

»Dess mera skam för honom, Fred!» sade Scrooge's nièce försmädligt. Välsigne de der kvinnorna, de göra då aldrig något till hälften. Dervidlag är allting på allvar.

Hon var ganska täck — utomordentligt täck. Ett ypperligt, blygsamt ansigte, med gropar på kinderna; en liten svällande mun, som tycktes vara enkom gjord för att kyssas — som den ock utan tvifvel var; alla sorters små hålör på hakan, som smälte tillsammans, så fort hon skrattade; och de solvarmaste ögon du någonsin skådat i en liten varelses hufvud. Ja, hon var verkligen, hvad du skulle vilja kalla retande, du vet; men lugnande också — åh, fullkomligt lugnande.

»Han är en gammal komisk figur», sade Scrooge's systerson, »det är säkert det; och han är icke alls så behaglig, som han kunde vara. Men hans fel straffa sig sjelfva, så jag har ingenting att säga emot dem.»

»Han är säkert mycket rik», menade hustrun.
 »Åtminstone låter du alltid *mig* förstå så.»

»Nåja, hvad vidare!» sade Scrooge's systerson.
 »Han drager ingen nytta af sin rikedom. Han ut-
 rättar intet godt med den. Han bereder icke sig
 sjelf någon trefnad med den. Och icke har han
 den tillfredsställelsen att tänka, — ha, ha, ha! —
 att han någonsin kommer att gagna oss med den.»

»Åh, jag kan icke fördraga honom», anmärkte
 Scrooge's nièce. Hennes systrar och alla de an-
 dra damerna uttryckte samma mening.

»Åhjo, jag kan!» sade Scrooge's systerson.
 »Jag beklagar honom; jag kunde icke blifva ond
 på honom, om jag ock försökte. Hvem lider af
 hans elaka lynne? Alltid han sjelf. Nu har han
 fått den idéen i sitt hufvud, att han skall vara
 förtörnad på oss och derföre vill han icke komma
 och äta middag hos oss. Hvad blir följden? Jo,
 han gör just ingen stor förlust.»

»Verkligen, jag tror han går miste om en gan-
 ska god middag», afbröt den kära hälften. Alla
 de andra sade detsamma och man måste erkänna
 dem som kompetenta domare, då de just slutat
 sin middag. Och, medan deserten stod på bor-
 det, samlade de sig nu vid skenet omkring eld-
 brasan.

»Nå, det gläder mig att höra», sade Scrooge's
 systerson, »ty jag litar icke mycket på de här unga
 hushållerskorna. Eller hvad säger *du* Topper?»

Topper har tydligen fått ögat på en af den
 kära hälftens systrar, ty han svarade, att en ung-
 karl vore en beklagansvärd stackare, som icke hade

rätt att fälla något omdöme i dylika frågor; hvarvid den kära hälftens syster — den der feta med spetskragen, icke den smärta med rosorna — rodnade.

»Fortsätt, Fred!» sade Scrooge's nièce, i det hon klappade händerna. »Han slutar aldrig hvad han börjar med; det är då en sådan besynnerlig ture.»

Scrooge's systerson föll i en annan skrattparoxysm och som smittan var oemotståndlig, fastän den feta systern försökte allt, till och med aromatisk vinättika, för att hålla sig lugn, följdes hans exempel af alla.

»Jag ämnade blott säga», fortfor Scrooge's systerson, »att följden af att han ej tål oss och ej deltagar i vår munterhet är, skulle jag tro, att han går miste om några treffiga timmar, som ej kunde göra honom någon skada. Jag är viss om, att han går miste om ett treffigare sällskap, än han kan finna med sina egna tankar, hvarken på sitt gamla mögliga kontor eller i sina dammiga rum. Jag tänker göra honom samma anbud hvarje år, ty jag tycker det är synd med honom. Han kan håna julen så mycket han vill, ända till sin död; men jag påstår ändock detta till trots, att han måste få bättre tankar om den, då jag hvarje jul i godt lynne kommer och säger: »Hur mår morbror Scrooge? En glad jul, morbror!» Om det endast kan göra honom böjd för att gifva sin fattiga skrifvare femtio pund, så är det ändock något; jag tror väl, att jag skakade upp honom litet i går.»

Nu var det deras tur att skratta åt idéen, att han skakat upp Scrooge. Men som han var den godlyntaste människa under solen och icke brydde sig om hvad de skrattade åt, så hjälpte han sjelf till efter bästa förmåga samt fyllde muntert på glasen.

Sedan thé var intaget, blef det musik af. Ty det var en musikalisk familj och jag skall säga dig, att de visste hvad de togo sig för, när de sjöngo en munter stump eller en kärleksvisa; isynnerhet Topper, som kunde skråla till med en rullbas likt ett underdjur, utan att de stora pannådronna alls svällde och utan att han blef alls rödsprängd i ansigtet. Systersonens hustru spelade älskligt på harpa; och hon spelade bland annat en liten enkel melodi (en obetydenhet: du kunde hafva lärt dig att hvissla den på två minuter), hvilken varit det barnets favoritmelodi, som hemtat Scrooge från den dystra skolan, hvarom han blifvit påmind af den förgångna julens Ande. Då dessa välkända toner ljudade, stod åter allt klart för Scrooge's minne, hvad den Anden visat honom; hans sinne vardt allt vekare och vekare och han trodde, att, om han under förgångna år hade ofta kunnat lyssna till desamma, så kanske han med egna händer kunnat odla ett godt lifs sällhet, utan att behöfva söka den med dödgräfvarens spade, som kastade mullen öfver Jacob Marley.

Men de egnade icke hela aftonen åt musik. Efter en stund gjorde de pantlekar; ty det är stundom godt att vara barn och aldrig bättre än vid julen, då dess mäktige Grundläggare sjelf var ett

barn. Stopp! De lekte blindbock först. Naturligtvis gjorde de det. Och jag tror icke mer på, att Topper verkligen ingenting såg, än jag tror, att han hade ögon i sina skor. Min tanke om saken är den, att det var en uppgjord sak mellan honom och Scrooge's systerson och att skepnaden kände till komplotten. Det sätt, hvarpå han rusade efter den feta systemen i spetskragen, var då åtminstone ett riktigt hån mot den mensklige lättrogenheten. Här refvos kaminluckorna ner, der tumlade han öfver stolarne, här stötte han emot pianot och der åter snärjde han in sig i gardinerna — hvart hon tog vägen, dit följde han efter. Alltid visste han hvar den feta systemen var och ingen annan ville han fånga. Om du hade rusat emot honom, liksom några af dem gjorde och ej sprungit undan, så skulle han låtsat, som om han försökt att taga dig fast och famladt förtvifladt med sina armar på ett sätt, som föga hedrat din fintlighet, men genast derpå, liksom af misstag, schasat i väg åt sidan och efter den feta systemen igen. Hon ropade ofta, att detta icke var rättvist; och minsann det så var heller. Men, då han slutligen fångade henne, då han slutligen stängde henne i ett hörn, hvarifrån all undflykt var omöjlig, så länge hon också räddat sig, trots silkesfraset och det vådliga snuddandet förbi honom, då var hans beteende rysansvärdt. Ty hans förstälning att ej känna igen den feta systemen; hans förstälning att han måste vidröra hennes hårklädsel och vidare att försäkra sig om rätta personen, genom att sätta en viss ring på hennes finger och en viss kedja

öm hennes hals, den var eländig, vidunderlig. Utan tvifvel sade hon honom också sin mening härom, då en ny blindbock var framme på tiljan och de suto så förtroligt tillsammans der borta bakom en gardin i fönstersmyget.

Scrooge's nièce deltog ej i blindbocksleken, utan njöt af en mjuk stol och en pall i ett trefligt hörn, hvarest Scrooge och skepnaden stodo nära bakom. Men hon deltog i pantlekarne och älskade sin älskling beundransvärdt, hela alfabetet igenom; och i leken: »Hur, när och hvar», visade hon sig också fintlig och slog, till Scrooge's systersons hemliga förtjusning, sina systrar på fingrarne, fastän de också voro fyndiga flickor, såsom Topper kunde hafva berättat dig. Här funnos kanske tjugu personer, unga och gamla, alla lekte och så gjorde Scrooge med; ty som han, i sitt intresse för hvad som tilldrog sig, helt och hållet förglömd, att hans röst ej åstadkom något ljud i deras öron, kom han stundom helt högt fram med sina gissningar och gissade dertill ganska ofta rätt; ty den hvassaste nål, den bästa patenterade Whitechapelnål kunde icke vara hvassare än Scrooge, så tvär han också fått det i sitt hufvud att vara.

Skepnaden var storligen förtjust att finna honom vid detta lynne och blickade så godt på honom, att han bad som ett barn om den ynnesten att få stanna, till dess gästerna försvunnit. Men detta, sade skepnaden, var omöjligt.

»Här är nu en ny lek», sade Scrooge. »En halftimma till, ack, endast en!»

Det var en lek, kallad: »Ja- och nej-leken», der Scrooge's systerson skulle tänka på någonting och de andra leta ut hvad, derigenom att han på deras frågor svarade ja eller nej, allt efter som de gissade rätt. Frågorna, som haglade öfver honom, hade gjort så mycket klart, att han tänkte på ett djur, ett lefvande djur, ett otrefligt djur, ett vildt djur, ett djur som stundom röt och grymtade, stundom talade, fanns i London, promenerade på gatorna och icke visades för penningar och icke ledde af någon; ett djur som icke lefde i menageri, aldrig slagtades och fördes på torget och icke var en häst, eller en åsna, eller en ko, eller en tjur, eller ett får, eller en mygga, eller en tiger, eller en hund, eller ett svin, eller en katt, eller en björn. Vid hvarje ny fråga, som gjordes honom, utbrast brorsonen i en ny skrattsalfva och var så outtryckligt, befängdt road, att han måste stiga upp ur soffan och stampa i golfvet.

»Åh, nu har jag funnit det! Jag vet hvad det är, Fred! Jag vet hvad det är!»

»Hvad är det då?» ropade Fred.

»Det är din morbror Scro-o-o-o-oge!»

Hvilket det också visserligen var. Beundran var den allmänna känslan, ehuru somliga påstodo, att svaret på frågan: »är det en björn», borde ha varit »ja»; enär ju ett nekande svar vände deras tankar ifrån Scrooge, under antagande nemligen, att de någonsin pekat deråt.

»Säkert är, att han förskaffat oss mycken munterhet emellertid», inföll Fred, »och det vore otacksamt att icke dricka hans skål. Här ha vi

nu ett glas sött vin och jag begagnar tillfället och föreslår: »Morbror Scrooge!»

»Ja väl! Morbror Scrooge», ropade alla.

»En glad jul och ett godt nytt år för den gamle mannen, hvarhelst han också må vara!» sade Scrooge's systerson. »Han ville icke höra talas derom, men jag önskar det icke desto mindre. Morbror Scrooge!»

Morbror Scrooge hade oförmärkt blifvit så glad och lätt om hjertat, att han hade velat i sin tur svara sällskapet på denna skål med ett ohörbart tal, om skepnaden gifvit honom tid. Men alltihop försvann med det sista ordet, systersonen yttrade; och Scrooge och Anden voro åter på sina irrfärder.

Mycket sågo de och vida foro de, samt många hem besökte de, alltid med ett lyckligt resultat. Anden stod bredvid sjuksängar och deras innevärnare voro förtröstansfulla; i fremmande land och de der irrande kände sig nära sitt hemland; hos kämpande och lidande människor och de voro tålmodiga i sitt högre hopp; hos fattigdomen och den var rik. I sjukhus, hospitaler, fattighus, fängelser och eländets hvarje tillflyktsort, der icke den fåfänge mannen med sin lilla korta myndighet tillbommat dörren och stängt Anden ute, der lemnade han sin välsignelse och gaf Scrooge sina lärdomar.

Det var en lång natt, om det var blott en natt; men Scrooge hade sina tvifvel om den saken, ty hela helgen tycktes vara sammanträngd i den tidrymd, de voro tillsamman. Det var också besynnerligt, att, medan Scrooge till sitt yttre förblef oförändrad, så blef Anden tydligen allt äldre och äldre. Scrooge hade iakttagit denna förän-

dring, men aldrig talat derom, förr än en gång, då de stodo i en öppen plats och han betraktade skepnaden, samt såg att dess hår blifvit grått.

»Få Andar endast lefva en kort tid?» frågade Scrooge.

»Mitt lif här på detta klot är ganska kort», svarade Anden. »Det tager slut i natt.»

»I natt!» ropade Scrooge.

»I natt, vid midnatten. Hör! Tiden nalkas.»

Klockorna klämtade just nu sitt tre qvart öfver elfva.

»Förlåt mig, om jag ej är berättigad till den fråga, jag gör», sade Scrooge, med blicken oafslått fastväxt vid skepnadens mantel, »men jag ser någonting underbart, som ej tillhör er sjelf, skjuta fram från er klädnad. Är det en fot eller en klo?»

»Det kan vara en klo, för det kött som sitter derpå», var Andens sorgsna svar. »Se här!»

Från vecken af dess mantel frambragtes tvenne barn: usla, eländiga, fasansvärda, vanställda och förtvinade. De föllo ned vid dess fötter och grepo sig fast vid dess klädafäll.

»O, menniska! se här. Se, se, se ned här!» utropade Anden.

Det var en gosse och en flicka. Gula, utmärglade, trasiga, hotfulla och djuriska; men också förödmjukade i sitt elände. Der, hvarest ungdomens behag skulle hafva rundat deras ansigten och målat dem med de skäraste rosor, der hade en skrynklig och förtorkad hand, liknande åldrens, förvidit, förblekt och stämplat dem. Der, hvarest englar kunde hafva herrskat, der lurade djeflar och

stirrade hotande ut. Ingen grad af mensklig förnedring eller förderf eller omhvälfning uti skapelstens alla underbara mysterier har vidunder, hälften så fruktansvärda och usla.

Scrooge störtade förfärad tillbaka. Med dem framför sig sökte han ändock framstamma att de voro hyggliga barn, men orden fastnade i hans bröst, heldre än att vara medel till en lögn af så obegränsad vidd.

»Ande! äro de edra?» Scrooge förmådde icke frampressa något mera?

»De äro människans», sade Anden, som såg ned på dem. »Och till mig sluta de sig och vädja från sina fäder. Denne gosse heter *Okunnighet*. Denna flicka heter *Brist*. Frukta dem båda och alla deras likar, men mest af alla frukta denna gosse, ty på dess panna ser jag det skrifvet, som är fördömelse, så vida icke det skrifna plånas ut. Ah, förneken det!» ropade Anden och sträckte sin hand emot staden. »Fördömen dem, som säga er det! Tillstån det för edra sjelfviska, stämplande afsigter och förvärren det! Och afbiden ändan!»

»Hafva de ingen tillflykt, intet skydd?» frågade Scrooge.

»Finnas då inga fångelser?» sade Anden, för sista gången beslående honom med hans egna ord. »Finnas inga arbetshus?»

Klockan slog tolf.

Scrooge blickade omkring sig efter skepnaden: den var försvunnen. Då det sista slaget upphört att vibrera, kom han ihåg gamle Jacob Marley's förutsägelse och som han åter lyfte upp ögat, var-

seblef han en högtidlig vålnad, draperad och beslöjad, hvilken likt en dimma kom svepande efter marken emot honom.

Den sista Anden.

Vålnaden nalkades långsamt, gravitetiskt och under tystnad. Då den nådde honom, signade Scrooge ned på sitt knä; ty i sjelfva den rymd, hvori denna Ande färdades, tycktes den utbreda ödslighet och mörker.

Den var svept i en kolsvart dräkt, hvilken dolde dess hufvud, ansigte och allt, så att intet var synligt mer än en utsträckt hand. Denna förutan skulle det varit svårt att urskilja dess con-turer ifrån natten och mörkret, som omsvepte den.

Han kände, då den kom vid hans sida, att den var hög och mäktig, samt att dess mystiska närvaro uppfyllde honom med fasa. Mer visste han icke, ty Anden hvarken talade eller rörde sig.

»Står jag inför den kommande julens Ande?» frågade Scrooge.

Vålnaden svarade icke, utan pekade nedåt med sin hand.

»Ni ämnar visa mig de kommande framtidens skuggor», fortfor Scrooge. »Ande, är det ej så?» Öfre delen af klädnaden lade sig i några djupare veck, som om Anden hade böjt sitt hufvud. Detta var det enda svar, han erhöill.

Fastän Scrooge var temligen van vid Andesällskap vid den här tiden, fruktade han dock den tysta skepnaden så djupt, att benen darrade under honom; och han fann, att han med nöd kunde hålla sig uppe, vid förberedelsen att följa den. Anden gjorde ett ögonblicks uppehåll, då den märkte hans belägenhet och gaf honom till att återhemta sig.

Men Scrooge kände sig allt sämre till mods. En oviss och plågsam förfäran genomryste hans lemmar, då han visste, att bakom denna mörka skrud voro spöklika ögon, utan afbrott fästade på honom, medan han, så mycket han än forskade, ej kunde upptäcka mera, än den hemska handen och en stor svart massa.

»Framtidens Ande!» ropade Scrooge. »Jag fruktar er mera, än någon skepnad, jag sett. Men, då jag vet, att ert uppsåt är mitt eget bästa och då jag hoppas att få lefva, för att blifva en annan människa, än jag varit, så är jag redo att göra er sällskap och göra det med tacksamt hjerta. O, vill ni icke tala med mig?»

Det gaf honom intet svar, men handen pekade framåt.

»För mig an!» sade Scrooge. »För mig an! Natten är nära förliden och tiden är mig dyrbar, jag vet. För mig an, o, Ande!»

Vålnaden begaf sig i väg så, som den kommit. Scrooge följde i dess skugga, hvilken, så föreföll det, upprätthöll och bar honom framåt.

De tycktes knappast ingå i staden, utan staden tycktes snarare växa upp omkring dem och på eget beråd innesluta dem. Och der voro de

nu midt i dess hjerta: på börsen, ibland affärs-
männen, som skyndade fram och åter, skramlande
med guldet i sina fickor, samlades i pratande grup-
per, sågo på sina klockor, lekte tankfullt med sina
stora guldsigill och så vidare, liksom Scrooge så
ofta sett dem göra.

Anden stannade nära en liten sådan grupp af
affärsmän. Då Scrooge märkte, att dess hand pe-
kade på dem, nalkades han, för att lyssna till de-
ras samtal.

»Nej», sade en stor, fet man, med en ofantlig
haka. »Jag vet icke mycket om det, i alla fall.
Jag vet bara, han är död.»

»När dog han?» frågade den andre.

»Förliden natt, tror jag.»

»Men, hvad var då fatt med honom?» frågade
en tredje, i det han tog en artig pris ur sin väl-
diga snusdosa. »Jag trodde minsann, han aldrig
skulle dö.»

»Ja, Gud skall veta», sade den första, med en
gäspning.

»Huru har han ställt med sina pengar?» frå-
gade den rödbrusiga herrn, som på nästibben var
försedd med en hängande utväxt, hvilken darrade
likt kammen på en kalkontupp.

»Det har jag icke hört», sade mannen med
den ofantliga hakan, gäspande igen. »Qvar i fir-
man kanske. Icke har han lemnat dem åt mig.
Det är allt jag vet.»

Detta skämt mottogs med allmän munterhet.

»Det kommer säkert att bli billig begrafning»,
sade samma talare, »ty min själ jag vet någon,

som ämnar sig dit. Antag att vi skulle göra upp sällskap och erbjuda oss som frivillige?»

»Icke gör det mig någonting att gå, om det är en god förmiddags-frukost att vänta», sade herrn med utväxten på näsan. »Men jag måste ha valuta för besvär.»

Förnyad munterhet.

»Till slut är jag ändå den oegennyttigaste bland er allesamman», sade den förste talaren, »ty jag brukar aldrig svarta handskar och äter aldrig några frukostar och ändå erbjuder jag mig att gå, om någon vill följa. Då jag rätt tänker på saken, så kan väl hända, att jag var hans förtrognaste vän, ty vi brukade alltid att stanna och tala vid hvarandra, då vi möttes. Tjenare go' herrar!»

Talare och lyssnare skiljdes åt och blandade sig i andra grupper. Scrooge kände personerna och blickade på Anden, för att få en förklaring.

Anden gled nu ut på en gata. Dess finger pekade mot två personer, som möttes. Scrooge lyssnade igen, under förhoppning att finna lösningen här.

Han kände äfven dessa personer fullkomligt väl. De voro affärsmän: ganska förmögna och inflytelserika. Han hade alltid sökt att vinna deras aktning: affärsmessigt taladt, notabene, helt och hållet affärsmessigt.

»Hur mår du?» sade den ena.

»Hur mår du sjelf?» svarade den andra.

»Nå, hin har fått sitt byte till slut, hä!»

»Så jag hör», svarade den andre. »Det är kallt, eller hur?»

»Lagom, för att vara jul. Du är icke skridskogångare kan jag tro?»

»Nej bevars. Jag har annat att tänka på i dag. God morgon!»

Intet ord mera. Det var deras möte, deras samtal och deras afsked.

Scrooge var nära att förvånas öfver, att Anden kunde fästa så mycken vikt vid samtal, hvilka synbarligen voro så triviala; men, då han kände sig öfvertygad om, att de måste hafva något doldt ändamål, började han eftertänka hvad det möjligen kunde vara. Knappast kunde de väl hafva något sammanhang med hans gamle kompanjons, Jacob Marley's död, ty detta tillhörde det förgångna, men denna Ande var framtidens. Ej heller kunde han tänka på någon, som stod i nära förhållande till honom, på hvilka de kunde tillämpas. Men, då han icke alls tviflade på, att, hvem helst de än afsågo, så innehöllo de någon hemlig moral för hans egen förbättring, beslöt han att öfverväga hvarje ord han hörde och hvarje ting han såg; och isynnerhet att iakttaga sin egen skugga, då den visade sig. Ty han förväntade, att hans eget framtida sjelf skulle gifva honom den ledtråd han saknade och lätta upplösningen af dessa gåtor. Han sökte från densamma platsen att få se sin egen bild; men en annan person stod i hans vanliga hörn och fastän tornuret pekade på den timma, då han brukade vara der, såg han dock ingen skynt af sig sjelf bland de personer, hvilka strömmade förbi. Detta öfverraskade honom dock icke särdeles, enär han i sitt sinne hyst tankar på

att förändra sitt lif och nu trodde och hoppades, att detta tillkännagaf, att han utfört sina nyvaknade beslut.

Lugn och mörk stod vålnaden med sin utsträckta hand bredvid honom. Då han skakade ifrån sig sin tankfulla oro och såg vålnadens hand igen och det sätt, på hvilket den var utsträckt emot honom, så inbillade han sig, att de der osynliga ögonen voro riktade på honom. Detta kom honom att rysa af ångest och köld.

De lemnade denna bullrande scen och begåfvos sig till en obscur del af staden, dit Scrooge aldrig trängt förr, om han ock igenkände dess belägenhet och dåliga rykte. Gränderna voro trånga och smutsiga; boningshusen och bodarne eländiga; människorna halfnakna, barfotade, druckna, vidriga. De smala vägarne och gångarne uttömde, likt lika många kloaker, sin pest af orenlighet, stinkande ångor och menniskolif på de slingrande gatorna; och hela stadsdelen utdunstade blott förnedring, brott, smuts och elände.

Djupt inne i denna uselhetens hemvist stod ett litet simpelt, förfallet och lutande kyffe, hvarest jernskräp, gamla trasor, buteljer, benbitar och allt sorts fett afskråde uppköptes. Inne på golfvet voro högar uppstaplade af gamla rostiga nycklar, spikar, hästskor, gångjern, filar, vågskålar, vigter och alla slags förkastade jernbitar. Hemligheter, dem få skulle tycka om att ransaka, uppväxte och dolles bland dessa berg af vämjeliga trasor, dessa massor af förskämda fetvaror och dessa högar af ben. Midt ibland alla varorna satt deras egare,

en gråhårig skålm vid nära sjuttio års ålder, framför en eldstad, uppmurad af gamla tegelstenar; han sökte att skydda sig mot kölden derute genom ett smutsigt skynke af gamla paltor, som hängde på ett snöre och tjenade till gardin; sjelf rökte han sin pipa med hela njutningen af en lugn enslighet.

Scrooge och vålnaden kommo i grannskapet af denna man, just som en qvinna lurande smög in i kyffet med ett tungt knyte. Men hon var knappast inne, förrän en annan qvinna med en dylik börda också kom in och efter denna åter följde en man i slitna svarta kläder, hvilken icke blef mindre öfverraskad vid deras åsyn, än de varit att igenkänna hvarandra. Efter ett kort uppehåll af idel förvåning, hvarunder den gamle mannen med pipan hade slutit sig till dem, utbrusto de alla tre i skratt.

»Lemna sjukvakterskan ensam först!» ropade den qvinna, som först inkommit. »Lemna sedan svepmadamen ensam och sist dödgräfvaren. Hvad säger du gamle Joe, om det befängda ödet, att just vi tre ofrivilligt skulle stöta ihop här?»

»Ni kunde icke hafva träffats på ett bättre ställe», sade gamle Joe, i det han tog pipan från munnen. »Kom, låt oss gå in i rummet här. Du blef ledig derifrån för längesedan, du minns; och de andra två äro visst inga fremlingar. Håll, tills jag stängt boddörren. Jag tror icke här i huset finns en så rostig jernbit som dess gångjern; och säkert är, att der finns inga så gamla benknoter, som mina egna. Ha, ha, ha! Vi passa alla fyra

bra för vårt göra, vi äro af samma skrot och korn. Kom in nu här i rummet. Kom!»

Rummet, det var platsen bakom det omnämnda skynket. Den gamle mannen hade ihop eldkolen i spiseln med en bit af en gammal ledstång och sedan han putsat den rökiga lampveken (ty det var natt) med sitt pipmunstycke, stack han det i munnen igen.

Medan han sysslade sålunda, kastade kvinnan, som talat, sitt bylte på golvet, slog sig sjelf med föraktfull åtbörd ned på en stol samt betraktade, med armbågarne på sina knän och med utmanande blickar, de båda andra.

»Nå, än vidare! Hvad vidare, Mrs Dilber?» sade kvinnan. »Hvar och en måtte ha rätt att sörja för sig sjelf. Han gjorde det då alltid»

»Det är sannt nog!» sade svepmadamen. »Och ingen mera så, än just han.»

»Nåja, stå då icke der och stirra, som om du vore förskräckt, qvinna. Icke kan vi narra hvarandra och icke skall vi väl hacka ut ögonen på hvarandra heller, kan jag tro?»

»Nej, visst icke!» sade Mrs Dilber och mannen på samma gång. »Det hoppas vi icke sker.»

»Nå, välan!» utropade kvinnan. »Det är nog. Hvem lider också på förlusten af några sådana här saker. Alls icke en död människa, skulle jag tro!»

»Nej, minsann det är farligt!» sade Mrs Dilber, skrattande.

»Om han hade ämnat att behålla dem, sedan han var död, den gamle räfven», fortfor kvinnan,

»hvarför var han icke likt annat folk, då han lefde? Om han det hade varit, så kunde han hafva haft någon, som tittat till sig, då döden kom, i stället för att ligga der ensam och pusta ut sin sista suck.»

»Det är det sannaste ord, jag har hört», sade M:rs Dilber. »Det är hans egendom.»

»Jag önskar det vore litet hvassare», svarade qvinnan; »och du kan lita dig på, att det hade blifvit, om jag blott fått tag i något annat. Öppna det der knytet, gamle Joe och låt mig få veta, hvad det är värdt. Tala rent ut. Jag är icke rädd för att vara den förste, eller för att de der se på. Jag tror allt vi visste, att vi sågo oss till bästa, innan vi möttes här. Och det är ingen synd. Öppna knytet Joe!»

Men hennes vänners ädelmod tilläto ej detta, utan mannen med de slitna, svarta kläderna gjorde vågstycket först och framtog hvad *han* roffat. Det var icke ett rikt byte: ett sigill eller två, en pennlåda, ett par armknappar och en kråsnål af obetydligt värde, det var alltsammans. Dessa saker undersöktes noggrannt och värderades af gamle Joe. Med en kritbit tecknade han på väggen, hvad han var sinnad att betala för hvar sak särskildt, hvar på alltsammans summerades ihop, då intet mer kom fram.

»Så står din räkning», sade Joe och jag vill icke ge ett sexpence-stycke till, om jag ock skulle stekas vid glöd.»

Derefter följde M:rs Dilber. Lakan och handdukar, några gångkläder, två gammalmodiga the-skedar af silfver, ett par sockertänger och några

par stöflar. Äfven hennes räkning gjordes på samma vis upp på väggen.

»Jag ger alltid fruntimren för mycket», sade gamle Joe. »Det är nu en svaghet hos mig och det är på det viset, jag ruinerar mig. Här är din räkning. Om du på fullt allvar begärde en enda penny till, så skulle jag ångra, att jag varit så liberal och slå utaf en half krona.»

»Och nu till *mitt* bylte Joe», sade den första qvinnan.

Joe lade sig på knä, för att komma bekvämare åt att öppna det; och sedan han upplöst en mängd knutar, drog han fram en stor, tung rulle af någon svart vara.

»Hvad skall det här vara?» sade Joe. »Sängomhängen?»

»Ah!» återtog qvinnan, i det hon skrattande lutade sig framåt, stödd på sina armbågar. »Sängomhängen!»

»Du ämnar väl ändå icke påstå, att du tog ned detta, ringar och allt, medan han låg der?» frågade Joe.

»Jo, det gör jag visst», svarade qvinnan. »Hvarför icke?»

»Du är då född för att förtjena», sade Joe »och säkert är, att du blir rik också.»

»Jag ämnar minsann icke för en sådan der, som han var, hålla tillbaka handen, om jag kan få någonting genom att räcka fram den, det kan jag försäkra er Joe», återtog qvinnan kallt. »Dryp icke olja der nu på filtarne!»

»Hans filter?» frågade Joe.

»Hvems eljest tror ni?» svarade qvinnan. »Jag menar det är icke farligt, att han förkyler sig utan dem nu.»

»Jag hoppas han icke dog i någon smitta? Hvad?» sade gamle Joe, i det han gjorde ett uppehåll och såg på den tillfrågade.

»Åh, var icke rädd för det ni», gentog qvinnan. »Jag är icke så förtjust i hans sällskap, att jag för sådana här saker skulle vilja besöka honom, om han det gjort. Bah, ni kan se igenom den der skjortan, till ni blir rödsprängd i edra ögon; men icke lär ni ändå finna ett hål eller en sliten fläck, ty det var den bästa han hade och en ganska fin skjorta till på köpet. Om jag icke varit der, så hade de nog ödslat bort den.»

»Hvad menar du med ödsla bort?» frågade gamle Joe.

»Sätta den på honom, för att begravas i naturligtvis», svarade qvinnan med ett kallt skratt. »Någon var enfaldig nog att göra det, men jag tog den snart utaf igen. Om kalliko icke duger godt för den saken, så vet jag icke hvad det duger till. Det passar lika så bra till kroppen och kan han i alla fall icke se vederstyggligare ut, än han gjorde i den der.»

Scrooge lyssnade med förfäran till denna dialog. Så, som de suto der omkring sitt byte i det matta sken, hvilket den gamle mannens lampa spred öfver det hela, betraktade han dem med en vämjelse och en afsky, som knappast kunnat vara djupare, äfven om dessa personer varit lidelsefulla

demôner, som drifvit handel med sjelfva de kroppsliga kvarlevorna.

»Ha, ha, ha!» skrattade samma qvinna, då gamle Joe tog fram en liten flanellspåse med pengar och kastade till dem deras vinster. »Så ser slutet ut, ser ni! Han skrämde alla menniskor ifrån sig, medan han lefde, för att se oss till godo, då han är död. Ha, ha, ha!»

»Ande!» sade Scrooge, rysande från hufvud till fot. »Jag förstår. Denne olycklige mans öde kan blifva mitt eget. Mitt lif lutar åt det hållet nu. — Barmhertige himmel, hvad är detta!»

Han for tillbaka i fasa, ty scenen hade förändrat sig och nu nästan vidrörde han en säng: en bar säng, blottad på förhängen och på hvilken någonting låg, öfverhöljdt af ett trasigt lakan och med betäckt hufvud, någonting som, fastän stumt, med ett kylande, ödsligt språk förkunnade, hvad det var.

Rummet var mörkt, för mörkt för att med någon noggrannhet kunna iakttagas, fastän Scrooge, till åtlydnad af en inre röst, blickade omkring det, orolig att veta, hvad sorts rum det kunde vara. Ett blekt sken, som kom utifrån, föll öfver sängen och deri låg den döde kroppen af denne man, plundrad och blottad, obevakad, obegråten och glömd.

Scrooge blickade mot skepnaden. Dess ståtliga hand pekade på hufvudet. Täckelset deröfver var så sorglöst ordnadt, att det minsta det blifvit rubbadt, en liten rörelse af Scrooge's finger, skulle hafva blottat ansigtet. Han tänkte derpå,

kände huru lätt det kunde göras och åstundade att göra det, men hade icke mera kraft att draga undan denna slöja, än att förjaga vålnaden vid sin sida.

O, du kalla, obevekliga, hemska död, just här kan du resa ditt altare och utstyra det med de rysligheter, som tillhöra dig: ty just här är ditt herravälde! — Men på det älskade, det vördade och det ärade hufvudet kan du icke böja ett hår för dina fruktansvärda ändamål, eller göra ett enda drag förhatligt. Det beror ej på att handen är tung och vill falla ned igen, då den släppes; ej på att hjertat och pulsen äro stilla: utan det beror på, om handen var öppen, ädelmodig och trogen; hjertat modigt, varmt och ömt och pulsen en mans. Skugga, slå till! Och se en sådan mans goda gerningar framspringa ur såret, för att beså världen med ovanskeligt lif!

Ingen röst förkunnade dessa ord i Scrooge's öra och ändock hörde han dem, då han blickade på sängen. Han tänkte: Om denne man kunde resa sig upp igen nu, hvilka blefvo hans första tankar? Girighet, hårdhet, gnidande omsorger? De hafva sannerligen bragt honom till ett rikeligt slut!

Der låg han i den mörka, ödsliga bostaden, utan att en man, en qvinna eller ett barn fanns att säga, han var god emot mig i det eller det och för minnet af ett enda godt ord vill jag nu vedergälla honom. En katt ref med sina klor på dörren och bort under spiseln hördes gnagandet af råttor. Hvad *de* åstundade i dödens boning och

hvarföre de voro så ifriga, så oroliga, derpå vågade Scrooge icke tänka.

»Ande!» sade han. »Detta är en fasansvärd plats. Och tro mig, då jag lemnat den, skall jag icke lemna åsido dess lärdomar. Låt oss gå!»

Men ännu pekade vålnadens orörliga finger mot hufvudet.

»O, jag förstår», utropade Scrooge »och jag ville göra det, om jag kunde, men jag eger icke styrka o, Ande! Jag eger icke styrka.»

Åter igen föreföll det, som om vålnaden såge på Scrooge.

»Om det finnes någon i staden, som känner sig rörd vid denne mans död», sade Scrooge i sin ångest, »då besvär jag er Ande, att ni måtte visa den för mig!»

Vålnaden utbredde ett ögonblick sin svarta dräkt, likt en vinge framför honom; och, då den föll tillbaka, visade sig ett rum vid dagsljus, hvarest en moder satt med sina barn.

Hon väntade med ängslig oro på någon, ty hon gick fram och tillbaka öfver golftet, spratt till vid hvarje ljud; blickade ut genom fönstret, såg på klockan, försökte fastän förgäfves att arbeta med sin nål och kunde med nöd fördraga de lekande barnens stojande.

Ändtligen hördes den länge afbidade knackningen. Hon ilade mot dörren och mötte sin man; en person hvars ansigte var bedröfvadt och plöjdt af bekymmer, fastän han var mycket ung. Det hade ett egendomligt uttryck; ett slags allvarlig

förnöjelse för hvilken han blygdes och som han försökte att dämpa.

Han satte sig ned vid sin tarfliga middag, hvilken stått undansatt vid elden för att hållas varm; och då hon sakta frågade honom, hvad nyheter han hade (som ej skedde förrän efter en lång tystnad), tycktes han förlägen för svaret.

»Äro de goda eller elaka?» frågade hon, för att hjälpa honom i väg.

»Elaka», svarade han.

»Vi äro då ruinerade?»

»Nej. Ännu finnes förhoppning, Caroline.»

»Om *han* har medlidande», sade hon förvånad, då finnes det. Intet är utan hopp, om ett sådant underverk har inträffat.»

»Han kan icke mera visa medlidande», sade hennes man. »Han är död.»

Hon var en mild och tålig varelse, om hennes ansigte talade sanning; men nu sade hon med knäppta händer, att hon var tacksam i sin själ att höra detta. Nästa ögonblick bad hon om tillgift och var ledsen, öfver hvad hon yttrat vid första rörelsen i hennes hjerta.

»Hvad den der halffulla qvinnan, om hvilken jag berättade dig i går, sade till mig, då jag sökte träffa honom, för att utverka en veckas uppskof och hvad jag då trodde vara endast en ursäkt, för att undvika mig, befinnes nu verkligen hafva varit fullkomligen sannt. Han var icke blott mycket sjuk då, utan döende.»

»På hvem kommer din skuld att transporteras?»

»Det vet jag ej. Men innan den tiden kommer, kan jag hafva summan i ordning; och äfven om detta ej lyckades, så vore det i sanning ett hårdt öde, att i hans efterträdare finna en lika skoningslös fordringsegare. I natt kunna vi sofva med lätta hjertan, Caroline!»

Ja, deras hjertan voro lättare fast med saktmod. Barnen, som tystnat och slutit sig omkring sina föräldrar, för att höra, hvad de litet förstodo, fingo ljusare anleten: hela huset var lyckligare blott för denne mans död! Den enda rörelse, förorsakad af detta dödsfall, hvilken vålnaden kunde visa Scrooge, var glädjens.

»Låt mig se en död, som är förenad med någon ömhet», sade Scrooge, »eller ock kommer den der mörka kammaren, vi nyss lemnat, att för evigt stå kvar för min syn.»

Skepnaden förde honom igenom flera gator, hvilka hans fötter ofta trampat; och som de färdades framåt, forskade Scrooge öfver allt, för att få se sitt eget sjelf, men ingenstädes var han att finna. De gingo in i den stackars Bob Cratkits bostad, samma hus han besökt förut och funno modren och barnen sittande kring elden. Stilla. Mycket stilla. De bullrande små Cratkitarne suto så orörliga som bildstoder bort i ett hörn och blickade på Peter, hvilken höll en stor bok framför sig. Modren och döttrarne voro sysselsatta med att sy. Men det är visst, att de voro mycket stilla!

»Och Han tog barnen upp i sin famn och lade händerna på dem och välsignade dem.»

Hvar hade Scrooge hört dessa ord? Han hade icke drömt dem. Gossen måste hafva läst dem högt, då han och Anden skredo öfver tröskeln. Hvarföre fortsatte han ej?

Modren lade ned sitt arbete på bordet och förde handen till ögat.

»Färgen gör ondt i mina ögon», sade hon.

Färgen? Ack, du arme Tiny Tim!

»De äro bättre nu», sade Cratkits maka. »De blifva svullna vid ljussken och jag vill icke för allt i verlden visa er far svullna ögon, då han kommer hem. Det måtte vara den tiden nu snart.»

»Säg snarare öfver den tiden», sade Peter och slöt igen sin bok. »Men det förefaller mig, mamma, som om han gått litet långsammare de här sista qvällarne, än han brukat.»

De blefvo igen mycket tysta. Slutligen sade hon med en lugn och förnöjsam röst, som endast en gång svek henne:

»Den tid minnes jag, då han gått med — den tid minnes jag, då han gått med Tiny Tim på sin axel och mycket fort ändock.»

»Det minnes äfven jag», ropade Peter. »Ofta.»

»Och jag också», tillade en annan. Alla minnes det.

»Men han var också så lätt att bära», sade hon, ifrigt sysselsatt med arbetet »och hans fader älskade honom så, att det icke var någon möda — ingen möda. Och der är er far nu vid dörren!»

Hon skyndade ut för att möta honom; och lille Bob med sin bindhalsduk — den var väl behöflig, stackars man — trädde in. Hans thé stod

färdigt på hällen och alla täflade om att tjena honom. Derpå kröpo de båda minsta Cratkitarne upp i hans knä och lutade hvardera en liten kind mot hans ansigte, som om de ville hviska: »Grubbla icke på det, pappa; var icke bedröfvad!»

Bob var mycket förnöjd hos de sina och talade vänligt till allesamman. Han såg på arbetet, som låg på bordet och berömde M:rs Cratkit's och flickornas flit och raskhet. Det skulle blifva färdigt långt före söndagen, sade han.

»Söndagen! Du gick i dag således, Robert?» sade hans hustru.

»Ja, min älskling», återtog Bob. »Jag önskar du kunde hafva gått med. Det skulle hafva gjort dig godt att se hvilken vacker, grön plats det är. Men du kommer nog att ofta få se den. Jag lofvade honom, att jag skulle gå dit på en söndag. Mitt lilla, lilla barn!» suckade Bob. »Mitt lilla barn.»

Han kände sig i ett ögonblick så förkrossad; han kunde icke hjälpa det. Hade han kunnat hjälpa det, då skulle kanske han och hans barn varit längre ifrån hvarandra, än de nu voro.

Han lemnade rummet, gick uppför trappan och in i det rum deruppe, hvilket var gladt upplyst och prydt med vintergrönor. En stol stod bredvid barnet och spår funnos af att någon nyligen varit der. Stackars Bob, han satte sig ned på stolen och sedan han tänkt en stund och lugnat sig, tryckte han en kyss på det lilla ansigtet. Han var försonad med hvad som hade skett och gick ner igen helt glad och lycklig.

De slöto sig omkring elden och samtalade, modren och döttrarne fortfarande sysselsatta med sitt arbete. Bob berättade dem om den utmärkta godhet, han blifvit visad af Scrooge's systerson, hvilken han knappast sett mera än en gång, men som nu, då denne mötte honom på gatan och märkte att han såg litet — »just som litet nedslagen ut», sade Bob, »frågade honom hvad som händt, efter han syntes bedröfvad. Hvarpå», fortfor Bob, »jag berättade honom allt, ty han är den lättaste menniska att tala med, du någonsin hört. Jag är hjertligt ledsen att höra det, M:rs Cratkit», sade han »och jag beklagar hjertligen er goda hustru.» »Huru han emellertid visste detta, det förstår jag ej.»

»Visste hvad, min älskling?»

»Åh, att du är en god hustru», svarade Bob.

»Hela världen vet det!» sade Peter.

»Rätt anmärkt, min gosse!» ropade Bob. »Jag hoppas det. Beklagar hjertligen er goda hustru», sade han. »Om jag på något vis kan stå er till tjänst», fortfor han, i det han lemnade mig sitt kort, »så ser ni der, hvar jag bor; och jag ber er komma till mig. Och icke var det», ropade Bob, »för hvad han möjligen kan göra för oss, som detta gjorde så innerligt godt i min själ, som icke mer för hans vänliga och goda sätt. Det såg verkligen ut så, som om han känt vår Tiny Tim och delat vår sorg.»

»Jag är viss på, han är en ädel själ!» sade M:rs Cratkit.

»Du skulle blifva ändå vissare, min älskling», återtog Bob, »om du finge se och tala med honom. Jag skulle icke bli alls förvånad, märk mina ord, om han skaffade Peter en bättre plats.»

»Jo, det låter höra sig det, Peter», sade Mrs Cratkit.

»Och se'n», ropade flickorna, »kommer Peter att gå i kompani med någon och bli sin egen herre.»

»Prata ingen nonsens nu!» genmålde Peter, med en grimace.

»Lika möjligt, som icke, en vacker dag», sade Bob; »fast det är tid nog att tänka på den saken, min kära du. Men hur och när vi också skiljas från hvarandra, är jag säker på, att ingen af oss skall glömma den stackars Tiny Tim, eller den första skiljsmessan ibland oss. Skola vi?»

»Nej, fader, aldrig!» ropade de alla.

»Och jag vet», sade Bob, »jag vet, mine dyre, att då vi komma ihåg huru tålig och mild han var, fastän han var ett litet, litet barn, så skola vi icke lätt kunna träta inbördes och derigenom förglömma Tiny Tim.»

»Nej, fader, aldrig!» ropade de alla igen.

»Jag är mycket lycklig», sade lille Bob. »O, jag är mycket lycklig.»

Mrs Cratkit kysste honom, hans dotter kysste honom, de två unga Cratkitarne kysste honom och Peter och han skakade händer. O, denna barnliga fröjd, som Tiny Tims minne spred öfver dem, var från Gud!

»Ande», sade Scrooge, »någonting förkunnar mig, att skiljsmessans ögonblick oss emellan står

för handen. Jag känner det, fastän jag icke vet huru. Säg mig hvem den mannen var, hvars lik vi sågo!»

Den kommande julens Ande ledde honom liksom förut — fastän det föreföll honom att vara vid annan tid: i sanning, det tycktes icke vara någon rätt ordning med de här sistå synerna, med undantag att de alla voro i framtiden — in uti sjelfva den stora affärsstaden igen, men visade honom ingenstädes sitt ego. Nej, Anden dröjde vid intet, utan skyndade framåt liksom mot den nyss önskade upplösningen, till dess Scrooge besvor honom att dröja för ett ögonblick.

»Här just, på denna plats vi nu hasta förbi, är min verkningskrets och har varit det för lång tid. Jag ser sjelfva huset. Låt mig skåda, huru jag skall synas i kommande dagar!»

Anden stannade och handen pekade åt annat håll.

»Der ligger huset», utropade Scrooge. »Hvarföre pekar ni derifrån?»

Den obevekliga fingren stod stadigt åt samma håll.

Scrooge skyndade till fönstret af sitt kontor och blickade in. Det var fortfarande ett kontor, men icke hans. Möblerna voro ej desamma och den person, som satt i stolen, var ej han sjelf. Vålnaden pekade som förut.

Han förenade sig åter med densamma och undrande hvarföre och hvart hans eget sjelf försvunnit, åtföljde han vålnaden, till dess de upp-

nådde en hög jernport. Han stannade, för att se sig omkring, innan han ingick.

En kyrkogård! Här således låg han nedmylad, den der öfvergifne mannen, hvars namn återstod att få höra. Det var en värdig plats. Omringad af byggnader; öfverlupen af ogräs och krypväxter; barn af vegetationens död, men icke dess lif; öfverhopad af grafvar; fet och stinkande af öfvermåttad aptit. En värdig plats!

Vålnaden stod midt ibland grafvarne och pekade på *en*. Scrooge nalkades svettande. Anden var oförändrad, men det anade honom, att en ny mening låg uttryckt i dess töckniga form.

»Innan jag går närmare den der stenen, på hvilken ni pekar», sade Scrooge, »svara mig på en fråga. Äro dessa syner skuggor af det, som måste komma att ske, eller endast af det, som kan komma att ske?»

Anden pekade utan afbrott ned på grafven, vid hvilken den stod.

»En människas bana må förebåda det slut, hon skall komma till, om hon fortgår derpå», hemställde Scrooge; »men, om hon bryter af från denna bana, så må ju ock hennes slut förändras. O, säg att det så förhåller sig med hvad ni visar mig!»

Vålnaden var lika orörlig som någonsin.

Scrooge kröp darrande fram emot grafven; och följande handens hänvisning, läste han på den värdslösade stenen sitt eget namn, EBENEZER SCROOGE.

»Är jag den mannen, som låg uppå sängen?» ropade han på sina knän.

Handen rörde sig ifrån grafven och till honom och åter till grafven.

»Nej, Ande! O, nej, nej!»

Oföränderlig stod handen åt samma håll.

»Ande!» ropade han och grep konvulsiviskt om dess klädnad. »Hör mig! Jag är icke mera den menniska, jag varit. Jag skall icke blifva den menniska, jag måste hafva blifvit, om ej dessa nätter kommit emellan. Hvarföre visa mig detta, om jag är förlorad för allt hopp?»

För första gången öfverfor en lätt dallring denna hand.

»O, gode Ande», fortfor han, nedkastad i stoftet framför den, »din natur bevekes och beklagar mig. O, försäkra mig, att jag ännu genom ett förändradt lif kan ändra dessa skuggor, du visat mig!»

Den milda handen darrade.

»Jag vill i mitt hjerta ära julen och försöka hålla den hela året igenom. Jag skall lefva i det förflutna, det närvarande och det tillkommande. Deras tre Andar skola täfla inom mig. Jag skall icke förkasta de lärdomar de gifva. O, säg mig endast, att jag kan utplåna inskriften på denna sten!»

I sin ångest grep han vålnadens hand. Den sökte att frigöra sig, men han var stark i sin anropan och kvarhöll den. Anden, ännu starkare, återkastade honom.

Lyftande upp sina händer till ännu en sista bön att få sitt öde afvändt, såg han en förändring i täckelset, som omsvepte skepnaden. Och den

krympte — föll tillsamman — och upplöste sig i —
 en sängstolpe.

Slutet.

Ja! och sängstolpen var hans egen. Sängen var hans egen, rummet var hans eget. Men bäst och lyckligast af alltihop — tiden, som låg framför honom, var hans egen och kunde användas för hans egen förbättring.

»Jag skall lefva i det förflutna, det närvarande och det tillkommande. Deras tre Andar skola täfla inom mig», upprepade Scrooge, då han klef ner ur sängen. »Ack, Jacob Marley! Himlen och julen vare lefvande för detta! Jag ropar det på mina knän, min gamle Jacob; på mina knän!»

Han var så uppvärmd och öfverväldigad af sina goda afsigter, att hans brutna röst med nöd ville tjena honom. Hans bröst hade arbetat våldsamt under striden med Anden och hans kinder voro våta af tårar.

»De äro icke nedrifna», ropade Scrooge, i det han vecklade ihop en af sänggardinerna i sina armar, »de äro icke nedrifna med ringar och allt. Nej, de äro här. Jag är här. Detta kommandes skuggor må då kunna förskingras. Ja, de skola förskingras. Jag känner att de skola.»

Emellertid arbetade han förtvifladt med sina kläder: vände ut och in på dem, tog dem på sig bakfram, ref sönder dem, förlade dem och gjorde dem till föremål för alla möjliga extravaganser.

»Jag vet icke, huru jag skall bära mig åt!» ropade Scrooge, skrattande och gråtande i samma andedrag och gjorde en fulländad Laokoon af sig sjelf med sina strumpor. »Jag är så lätt som en fjäder, jag är så säll som en engel, jag är så lustig som en skolpojke, jag är så yr i mössan som en fyllkaja. En glad jul åt hvarenda själ! Ett godt nytt år åt hela världen! Halloh, der! Hör hit! Ohoj! Tralalalalera!»

Han hade krumbugtad in i förmaket och stod nu der fullkomligen förbryllad af fröjd.

»Der står pannan, som gröten var i!» larmade Scrooge och kilade i väg igen, hoppande omkring eldstaden. »Der är dörren, genom hvilken Jacob Marley kom in. Der är hörnet, der den närvarande jul-Anden satt. Der är fönstret, hvarigenom jag såg de osälla Andarne. Det är mycket riktigt, det har allt skett, det är allt sant! Ha, ha, ha!»

Det var i sanning ett innerligt skratt, ett genomgående skratt af en, som i så många år varit ur vanan. Det var roten till en lång, lång rad af sådana hjertliga utgjutelser.

»Inte vet jag, hvad dato det är!» sade Scrooge. »Inte vet jag, huru länge jag sällskapet med Andar. Ingenting vet jag. Jag är ju precis som ett barn. Betyder rakt intet. Det är ju så trefligt att vara barn. Halloh! Traleralalera! Hör hit!»

Han afbröts i sin hänförelse derigenom, att kyrkoklockorna med lustigare ljud, än han förr någonsin upptäckt, ringde samman. Ding, dang, kling, klangeri, dång, bell. Bell, klang, ding, klangeri,

dång, dangeri, dung, kläng! O, Gudomligt, Gudomligt!

Han rusade till fönstret, öppnade det och stack ut sitt hufvud. Ingen dimma, intet töcken; klart, strålande, muntert, friskt väder, som satte blodet i rörelse; gyldene solsken; klar blå sky; vinden stilla; lifvande klockor. O, Gudomligt, Gudomligt!

»Hvad är det för dag i dag?» ropade Scrooge till en gosse, klädd i helgdagskläder, som gick och såg sig omkring på gatan.

»Hvad?» frågade denne med mäktig förundran.

»Hvad är det för dag i dag, min käraste gosse?» sade Scrooge.

»I dag!» återtog denne. »Nå, men juldagen, vet jag!»

»Det är juldagen!» sade Scrooge för sig sjelf. »Jag har då icke gått miste om den. Andarne ha gjort ifrån sig allt på en natt. De kunna då allt hvad de vilja. Naturligtvis kunna de. Naturligtvis! Hör på min käraste gosse!»

»Ja väl», svarade gossen.

»Känner du till fogelmånglaren vid hörnet af nästa gata?» frågade Scrooge.

»Jo, troligtvis», svarade den tillfrågade.

»En besatt förständig pojke!» sade Scrooge.

»En märkvärdig pojke! Vet du, om de ha sålt den rara kalkonen, som hängde der. Icke den lilla kalkonen, utan den stora?»

»Hvilken, den som var så stor som jag?» återtog gossen.

»O, hvilken förtjusande pojke!» sade Scrooge. »Det är då ett riktigt nöje att tala med honom. Ja, din sälle!»

»Den hänger der än», svarade gossen.

»Gör den?» sade Scrooge. »Gå och köp den.»

»Jo, det skulle vi tro», återtog gossen.

»Ja, ja», sade Scrooge. »Jag menar allvar-
samt. Gå och köp den och säg till, att jag vill
ha den hit, så att jag får säga dem, hvart den
skall taga vägen. Kom tillbaka med säljaren, så
får du en skilling. Kom tillbaka med honom inom
fem minuter, så får du en half krona.»

Pojken i väg som ett skott. Och den skulle
fört en stadig finger på trycket, som skulle fått
ett skott att gå hälften så fort.

»Den skall jag skicka till Bob Cratkit!» hvi-
skade Scrooge, gnuggade sina händer och brast
lös i ett ljudeligt skratt. Han skall icke få veta
hvem, som skickat den. Den är två gånger så
stor, som Tiny Tim. Miller har aldrig spelat ett
så stort spratt, som denna försändning till Bob's
blifver!»

Handen, hvarmed han prentade ned adressen,
var icke just stadig, men skref gjorde han hvilket
som helst och gick derpå ned för trappan och öpp-
nade porten, för att möta fogelhandlaren. Medan
han der stod och väntade, ådrog sig portklappen
hans uppmärksamhet.

»Dig skall jag älska, så länge jag lefver!» ut-
brast Scrooge och smekte den med sin hand. »Jag
har nästan aldrig sett på den förr. Hvilket he-
dervärdt uttryck i dess anlete. Det är en förün-

derlig portklapp! — Se, der är kalkonen. Halloh, mon cher! Hur mår ni? En glad jul!»

Det var ock en kalkon, som dugde! Den kunde säkert aldrig ha stått på sina ben. Åh nej, de skulle brutits på minuten, som lackstänger.

»Nå, men är det möjligt att bära den till Camden», sade Scrooge. »Du får lof att ha en droska.»

Den förtjusning, hvarmed han sade detta, den min, hvarmed han betalade kalkonen, den glädthet, hvarmed han betalade för droskan och likaledes belönade gossen, kunde endast öfverträffas af den gnäggning, hvarmed han andlös kastade sig ned i sin stol igen och gnäggade, tills han skrek.

Det var ingen lätt sak att raka sig nu, ty handen skakade lika ohjelpigt; och, jag skall säga, att rakning fordrar uppmärksamhet, om du också just icke dansar, medan du håller på med detta nöje. Men äfven, om han skurit sjelfva nästibben af sig, så hade han satt ett stycke häftplåster på och varit lika förnöjd med verlden.

Han klädde sig i sina »aldra bästa» kläder och gick till slut ut på gatan. Det var just vid den tiden, som folket strömmade fram, liksom han sett, då han färdades med den närvarande julens Ande. Och der han nu promenerade med händerna på ryggen, betraktade han hvarenda menniska med ett förtjust småleende. Han såg med ett ord så oemotståndligt säll ut, att tre eller fyra godlynta passagerare helsade på honom. »God morgon, min bästa herre! En glad jul!» Och Scrooge sade ofta sedan, att af alla de blida

ord han någonsin hört, dessa voro de blidaste i hans öron.

Han hade icke gått långt, förrän han fick se samma resliga herre komma honom till mötes, hvilken dagen förut steg in på hans kontor och sade: »Scrooge & Marley antager jag.» En känsla af smärta for genom hans själ, då han betänkte, med hvilka blickar denne gamle man skulle betrakta honom, när de möttes; men han kände hvilken bana nu låg framför honom och han följde den.

»Min bästa herre!» sade Scrooge, i det han påskyndade sina steg och fattade mannens båda händer. »Hur befinner ni er? Jag hoppas ni lyckades i går. Det var mycket vänligt af er! En glad jul önskar jag er, min herre!»

»Mr Scrooge?»

»Ja», sade Scrooge, »det är mitt namn; och jag fruktar, detta icke är er behagligt. Tillåt mig att be er om förlåtelse. Och vill ni hafva den godheten» — här hviskade Scrooge i hans öra.

»Men i alla dar», utropade mannen, liksom förstenad af förvåning. »Min käre Mr Scrooge, talar ni allvarsamt?»

»Om ni vill vara så god», sade Scrooge. »Ej en styfver mindre. Jag kan försäkra, att åtskilliga förfallna räntor äro inneslutna deri. Vill ni göra mig den ynnesten?»

»Min bästa herre», sade den andre, skakande hans hand. »Jag vet icke, hvad jag skall säga om en sådan frikost. . . .»

»Ingenting, säg ingenting, jag ber!» genmälde Scrooge. »Kom och helsa på mig. Vill ni komma och helsa på mig?»

»Ack, med nöje!» svarade den gamle mannen. Och det sågs tydligt, att han mente det.

»Tackar», sade Scrooge. »Jag är er mycket förbunden. Jag tackar er hundradefaldt. Gud välsigne er!»

Han gick till kyrkan, han promenerade omkring gatorna, han beskådade, huru folket skyndade fram och åter, han klappade små barn på deras hufvuden, han talade vid tiggare, han blickade ned åt husens kök och upp åt dess salonger; och han fann, att allting kunde gifva honom nöje. Aldrig hade han drömt, att någon promenad — att någonting i verlden — kunde någonsin förläna honom så mycken sällhet. På eftermiddagen vände han sina steg mot sin systers hem.

Han gick ett dussin gånger förbi dörren, innan han hade mod att gå fram och knacka på. Men slutligen vågade han anfallet.

»Är din herre hemma, min älskling?» frågade Scrooge flickan, som öppnade. »En fin flicka, mycket fin.»

»Ja, det är han.»

»Hvar är han, min dufunge?» sade Scrooge.

»Han sitter i matsalen med matmor. Får jag lof att visa er vägen dit upp?»

»Tack du. Han känner mig allt», sade Scrooge, med sin hand på matsalsnyckeln. »Jag går in här jag, min dufva.»

Han vred varsamt om nyckeln och stack in sitt hufvud genom dörren. De betraktade bordet (hvilket var siratligt uppdukadt); ty detta är alltid unga husfruars starka sida och de vilja se allt i bästa skick.

»Fred!» ropade Scrooge.

Men du helige S:t Antonius, hvad den systerdottern nu förskräcktes! Scrooge glömde för ögonblicket, att hon satt i sin stol bort i hörnet, eljest skulle han för ingen räkning gjort så.

»Nå, så bevara mig», sade Fred, »hvem är det?»

»Det är jag, din morbror Scrooge. Jag har kommit till middagen. Är jag välkommen, Fred?»

Om han var välkommen! Det var en ren nåd, att icke brorsonen skakade armen af honom. Han kände sig hemmastadd på fem minuter. Ingenting kunde vara hjertligare. Och så såg hans nièce ut, då hon kom; så såg Topper ut, då han kom; så den feta system, då hon kom; och så allesammans, då de kommo. Beundransvärd samling, beundransvärda lekar, beundransvärd endragt, beundransvärd sällhet!

Men han var tidigt på kontoret nästa morgon. Åh, han var tidigt der. Om han ändå kunde vara der först och komma på Bob med att han anlände för sent! Detta var nu hans innerligaste planer.

Och han var der först, ja, det var han! Klockan slog nio. Ingen Bob. En quart öfver. Ingen Bob. Han kom hela aderton och en half minut för sent. Scrooge hade sin dörr vidöppen, på det han måtte skåda skrivaren lunka in i sin skrubb.

Hatten var utaf, redan innan denne öppnade dörren och likaledes var bindhalsduken. Han var på sin stol som ett jeho och skrapade i väg med pennan, som om han ämnade taga fatt på klockan nio igen.

»Hvad nu!» brummade Scrooge med sin vanliga röst, så nära han förmådde härma den. »Hvad är meningen med att komma så här sent på dagen?»

»Jag är mycket ledsen», sade Bob. »Jag har kommit för sent.»

»Ni har?» fortfor Scrooge. »Ja, jag skulle tro, att ni har det.»

»Var god och kom hit litet grand!»

»Det är bara en gång på året», wädjade Bob, då han klef fram ur skrubben. »Det skall icke hända mera. Jag gjorde mig nästan en för glad dag i går.»

»Nu skall jag säga er hvad, min vän», sade Scrooge. »Jag ämnar icke tåla sådant här mera. Och derföre», fortsatte han, i det han hoppade från stolen, »grep Bob vid västen och gaf honom en sådan skakning, att han raglade tillbaka i sin skrubb igen; och derföre ämnar jag höja er lön!»

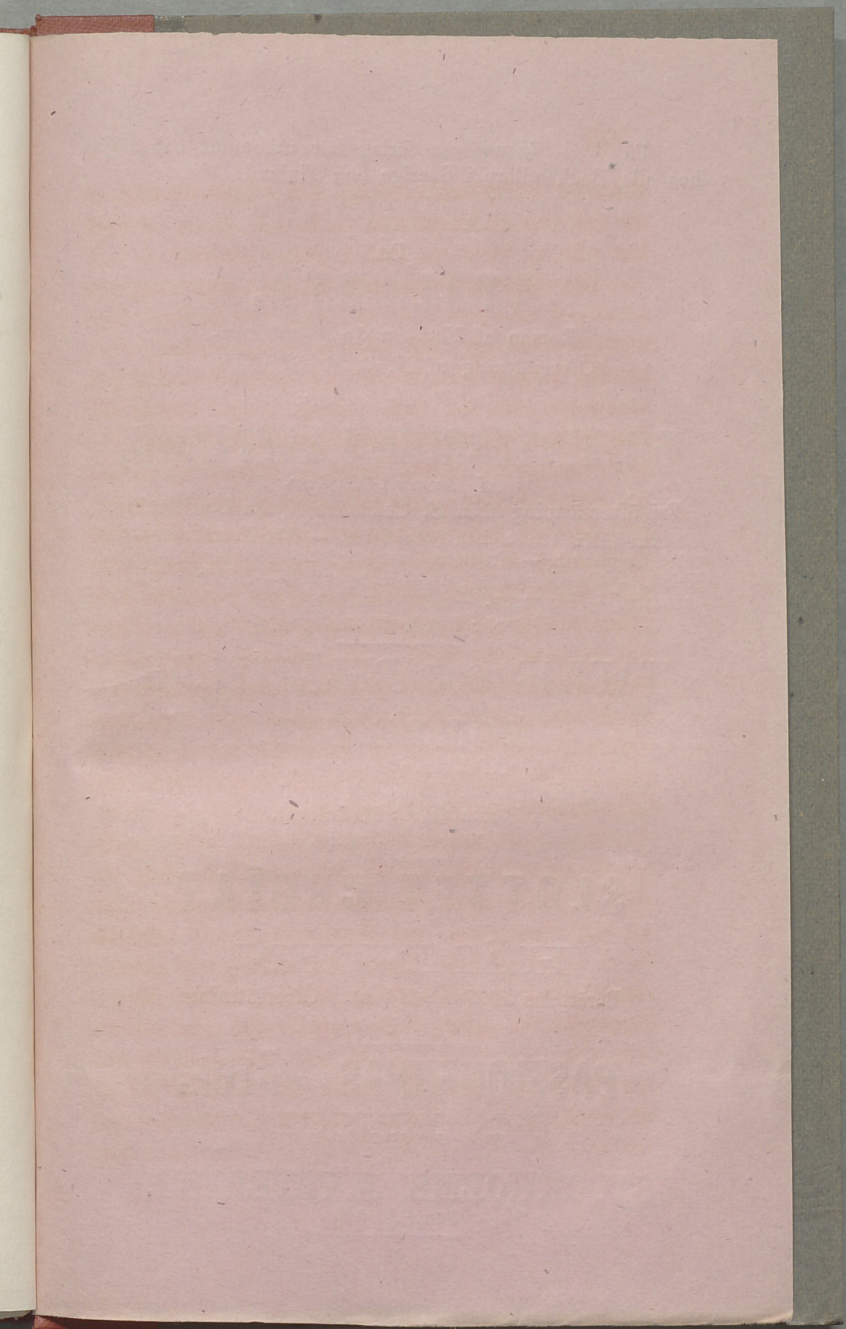
Bob darrade och drog sig litet närmare linealen. Ett ögonblick funderade han på att slå ner Scrooge med den, hålla honom och ropa folket på gården till hjälp.

»En glad jul, Bob!» sade Scrooge, med ett allvar, som icke kunde missförstås och klappade honom på axeln. »En gladare jul, min bäste Bob, än jag gifvit er på många Herrans år! Jag skall höja er lön och försöka att bispringa er kämpande familj och vi skola just i afton tala om edra af-

färer vid en rykande brylå, Bob. Tänd på eldarne nu och köp en korg med cooks till, innan ni sätter pricken öfver ett nytt i, Bob Cratkit!»

Scrooge var bättre än sitt ord. Han fullgjorde detta och oändligt mycket mera; och åt Tiny Tim, hvilken *icke* dog, blef han en annan fader. Han blef en så god vän, en så god husbonde och så god menniska, som den goda, gamla staden kände till, eller någon annan gammal god stad, köping eller by i den goda, gamla verden. Några skrattade visserligen åt att se den förändring, han undergått, men han lät dem skratta och brydde sig litet derom; ty han var klok nog att veta, att aldrig hände ännu något för det godas framgång, på detta klot, hvarvid icke somliga menniskor att börja med haft sitt lystmäte af skratt. Väl vetande, att sådana menniskor äro blinda i alla fall, ansåg han det fullt ut så bra, att de skrynklade ihop sina ögonbryn till ett flissande, som om de skulle hafva sjukdomen i mindre tilldragande former. Hans eget hjerta log och det var nog för honom.

Han hade intet vidare umgänge med Andar, utan lefde ständigt efteråt öppet med verden, sådan den var. Och det sades ständigt om honom, att han förstod att fira julen, om någon lefvande varelse förstod det. Mätte det kunna med sanning sägas äfven af oss och af alla! Och så, liksom Tiny Tim utropade: Gud vare med oss hvar och en!

På **J. A. Johanssons** förlag har utkommit och säljas
hos alla Bokhandlare i Sverige och Finland:

BEFÄLHAFVAREN

PÅ

ATALANTA,

Roman af **Xavier de Montépin**.
Öfversättning af **N. & B. SPANIER**.

Pris: 4 R:dr R:mt.

EN VINTERRESA I LAPPLAND,

Af **Bayard Taylor**.

Fri öfversättning från **S. Cossmans** Tyska bearbetning.

Innehåll: Afresa från Stockholm. — Ett Norrskén. — Liffvet i Lappland. — En resa i attja genom Lappland. — Kauto Keino. — En dag utan sol. — Lapparna. — Återresa till Muoniovara. — Finnarna. — Återresa.

Pris: 1 R:dr 25 öre R:mt.

TAFLOR OCH BERÄTTELSE

FRÅN

NORRLAND,

Af **Daniel Åslund**,

(Gök Gökson.)

Första delen: **Medelpad**.

Pris: 2 R:dr R:mt.

SLOTTET CROÏAT

ELLER

HÄMNDEN,

Berättelse af **Paul Féval**. Öfversättning.

Pris: 50 öre.

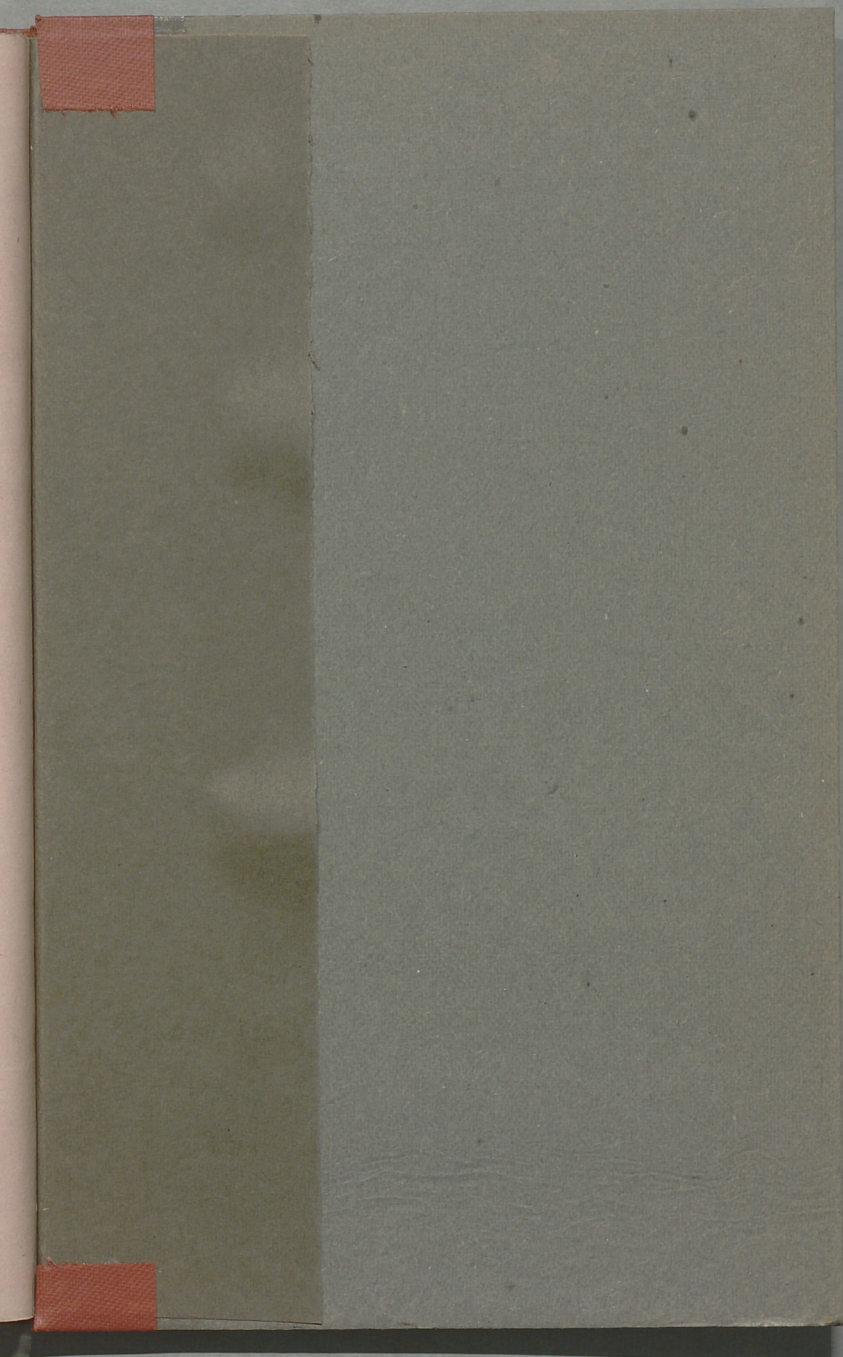
PASSIONERNAS VÄLDE.

EN EPISOD

UR

STOCKHOLMS MYSTERIER.

Pris: 50 öre.

National Library
of Sweden

LÄSESALSLAN

60001000342179

www.books2ebooks.eu